Surrexerunt ⁊c. Quod futurū nouit vt ꝓpheta· quaſi iã factū refert. Surgent filij ei⁹ eccl'ie. i. electi īmortales· ⁊ tūc matrē q̄ eos aqua ⁊ ſpū ſancto genuit beatiſſimã ꝑdicabunt. que nunc quaſi miſera deſpicit· ſicut apoſtolus ait. Si in hac vita tm̄ ſperantes ſumus miſerabiliores ſumus omnibus hominib⁹ Sʒ quia ꝑ alia vita militamus. merito cum apparuerit q̄d erimus· matrē noſtrã beatiſſimã ꝑdicabimus.

Poteſt ⁊ hoc q̄d dicit'. Surrexerūt fi. e· ⁊ beatiſſi. ꝑdicauerūt· etiã nunc accipi· cum quis fideli um trãſcēſis ſeculi erū nis ad celum ducitur: Aliq̄n ei ſedere ad humiliationē. ſurgere ad gloriam ꝑtinet Unde de niniuitis dicitur in euangelio. Olim in cinere ſedētes peniterēt Et ſurgite poſtq̄ ſederitis q̄ man. pa. dolo. Surgunt ergo filij eccleſie ⁊ beatiſſimã eaʒ ꝑdicant· cum celeſtib⁹ bonis ſublimati q̄nta ſit illa beatitudo aſpiciunt· ⁊ hanc debita laude ꝯcelebrant Laudat eam vir ipſius· cū bona que ipſe donauit remunerat. Sed q̄bus verb' laudat oſtēdit. Multe fi. cō.

Surget et vir eius ⁊ laudabit eam in iudicio dicens. Venite bn̄dicti patris mei ⁊c Qui quidem primitie dormientium reſurrexit a mortuis· ſʒ in iudicio q̄nta ſit reſurrectōnis ſue gl'a demōſtrabit.

Multe filie ⁊c Eccleſie hereticorū et maloꝝ catholicoꝝ q̄ filie dicunt'· vl' chriſti ſ eccl'ie. que a dn̄icis nō ſunt remote ſacramentis ⁊ adoptionē filioꝝ quã nō cuſtodierūt receperunt Un̄ iohãnes De nobis exierunt· ſʒ de nobis nō ſunt· Que ꝯgregauerunt diuitias bõa opa. ſ. ieiunia· elemoſinas· afflictōnē ⁊c· que ſūt vere diuitie ſpūs. vbi pura mentis ſinceritate gerunt'· ſʒ ſine fide nihil proſūt. Sed ⁊ ille filie fruſtra congregant diuitias. De quibus. Multi dicūt in illa die. Dn̄e nōne ī nomine tuo de· cie· ⁊ in no· t. ū. m. f. Sʒ ⁊ confitebor tūc illis· q2 nūq̄ noui vos· Sʒ has filias eccl'ia ſupgredit'· que fide caſta ⁊ ope ꝑfecto redemptoris ſui veſtigia ſectatur

Fallax ima. ⁊ vã. eſt pul· ⁊c. Fallax eſt gloria laudis· quã ab homine accipit. vana pulcritudo caſtitatis. vl' opatōis bone quã hominib⁹ oſtentat anima que timore caret diuino. At illa ꝯſciētia vere laude digna que timorē dei in omnib⁹ ſeruat. Ipſe em̄ principiū ſapiētie cuſtoſq̄ ꝟtutum. Unde. Timor dn̄i mi. ſapiētie. Et alibi. Qui timet deū: nihil negligit. Hinc eſt q̄d iob ⁊ in ꝓſperitate virtutibus floruit· ⁊ in aduerſitate inſuperabilis ꝑmanſit· quia ꝟe dixit. Semꝑ quaſi tumentes ſuꝑ me fluctus timui deum· ⁊ pondus eius ferre non potui. Fallax eſt ergo ſimulatoꝝ grã· vanus decor opis ſtultoꝝ· Eccl'ia aūt que in hoc ſeculi exilio conuerſatur in timore· q̄m ardentes virtutum lampades· venienti ad iudicium ſponſo offert· iure ab eo laudata· ianuam cum eo regni celeſtis intrabit· Qualiter eam laudet oſtēdit. Date ei de fruc.

Date ei. de fructu ma. ſu. ⁊c. Hoc vir ille de quo ſupra dictum ē vir eius ⁊ laudabit eam· qui angelis in fine ꝑcepturus eſt vt eccl'iam p⁹ h⁹ vite certamen· poſt triturationē afflictionum ad regni gaudia introducãt ac ſibi vite immortalitatis ſociam aggregēt· ſcd'm hoc. Triticum aūt ꝯgregate in horreum meū· Date ei de fructu manuū ſuarum quia fructū ſpūs facere curauit· caritatem· gaudiū pacē ⁊c. ⁊ laudent eam in portis ī iudicio ſcʒ ſine in ingreſſu patrie celeſtis· non hominū fauores ſuꝑuacui. ſed opa ſua que fecit examinante ⁊ probante ac remunerante deo cui eſt honor et gloria.

domus ſue· ⁊ panē ocioſa non comedit
ſ Concluſio vel aſpice
Coph Surrexerūt filij ei⁹ ⁊ beatiſſimã ꝑdicauerunt ⁊ vir ei⁹ laudauit eam·
ſ Caput vel videat·
Res Multe filie congregauerūt diuitias· tu ſupergreſſa es vniuerſas·
ſ Culnus·
Syn Fallax imago ⁊ vana eſt pulcritudo·
ſ al's gratia
mulier timens dn̄m ipa laudabit'.
ſ Conſūmauit.
Thau Date ei de fructu manuum ſuaꝝ· ⁊ laudent eam in portis opera ſua·

Incipit prologus ſancti hieronimi in librum eccleſiaſten

Memini me hoc ferme q̄nq̄nnio cū adhuc rome eſſem· ⁊ eccleſiaſten ſancte bleſille legerē· vt eã ad ꝯtemptū hui⁹ mundi ꝓuocarē· ⁊ om̄e q̄d in mūdo cerneret putaret eſſe ꝓ nihilo· rogatū ab ea vt in morē ꝯmentarioli· obſcura queq̄ differerē: vt abſq̄ me poſſet intelligere q̄ legebat. Itaq̄ q̄m in procinctu noſtri operis ſubita morte ſubtracta ē· ⁊ nō meruim⁹ a paula ⁊ euſtochiū· talē vite noſtre habere ꝯſortē· tantoq̄ vulnere tūc ꝑcuſſus obmutui· nūc in bethleē poſitus anguſtiore videlicet ciuitate. ⁊ illi⁹ memorie ⁊ vobis reddo q̄d debeo· hoc breuiter ammonēs· q2 nulli⁹ autoritatē ſecutus ſum ſed de hebreo trãſferēs maxie· lxx. iterpretū ꝯſuetudini me coaptaui in his dūtaxat q̄ nō multum ab hebraicis diſcrepabãt In terdū aq̄le quoq̄ ⁊ ſimachi ⁊ theodocionis recordat⁹ ſum vt nec nouitate nimia lectoris ſtudiū deterrerem· nec rurſum ꝯtra ꝯſcientiam meã fonte veritatis omiſſo. opinionū riuulos ꝯſectarer.

Ca. I

Verba eccleſiaſtes fi. da. re. hie. Hiero. Tribus nominib⁹ vocatus eſt. ſalomon. id eſt· pacific⁹. ⁊ ididia. id eſt dilectus dn̄i· q2 i regno eius pax· ⁊ dn̄s dilexit eū· ⁊ coeleth. i. eccleſiaſtes grece: q̄ ceтum. i. eccl'am cōgreget id eſt· ꝯcionator cuius ſermo nō eſt ad vnuʒ. ſʒ ad vniūſos. Iuxta tria vocabula tria volumina ꝯpoſuit. prouerbia paruulos docens Un̄ crebro quaſi ad filium loquit'. Eccleſiaſten. ad maturos. omnia eſſe breuia ⁊ caduca oſtendēs q̄ cernim⁹ Canticū cãticoꝝ. vbi conſummatã ſponſaʒ ſponſi iungit amplexibus. Niſi em̄ vicia reliquerimus· ⁊ mortali pompe renunciantes nos ad aduentū chriſti ꝑpauerim⁹· nō ꝟe dicemus. Oſculet' me oſculo oris ſui. Pro pe hoc ordine phi docent· primū ethicã· inde phiſicã. ⁊ quē ī his ꝑfeciſſe vidēt ad theologiam vſq̄ ꝑducunt Notandū quoq̄ q̄ ī his diuerſus ē titulus In ꝓuerbijs. Prouerbia ſalomonis f. d. r. iſrael In eccl'iaſte Verba eccl'iaſtes f. d. r. hieruſalē In quibuſdam codicib⁹ tã grecis q̄ latinis īuenit' additum. iſrael· ſʒ male In cãtico canticoꝝ· nec fili⁹ dauid· nec rex iſrael· ſiue hieruſalē ſʒ tm̄ canticū canticoꝝ ſalomōis. Sic em̄ ꝓuerbia· q̄ rudis īſtitutō. ad. xij. tribus ⁊ ad totū ꝑtinēt iſrael· ⁊ quō ꝯtēptus mūdi· nō niſi metropolitis cōuenit. i. habitatorib⁹ hirlm· ita canticū canticoꝝ ad eos ꝓprie q̄ tm̄ ſupna deſiderãt. Ad īcipientes ⁊ ꝓficiētes ⁊ paterna dignitas· ⁊ ꝓprij regni autoritas· ad ꝑfectos vero qui nō timēt. ſʒ amant: ſolum nomē ſufficit· ⁊ eq̄lis magiſter eſt· ⁊ neſcit ſe eſſe regem

Grego. Quomō hic liber ſit legend⁹ et exponendus: ſic dicit. Eccleſiaſtes aūt ꝓprie dr̄ ꝯcionator. In contōne vero ſentētia ꝓponit'· ꝑ quã tumultuoſe turbe ſeditō ꝯprimat'· et cum multi diuerſa ſentiūt: ꝑ concionãtis rationem ad vnã ſententiã ꝑducunt'. Hic igit' liber iō ꝯcionator dr̄· q2 ī eo ſalomon tumultuãtis turbe ſenſum ſuſcipit· vt ea ꝑ inquiſitōem dicat· q̄ fortaſſe ꝑ temptationē impita mens ſentiat. Nam quot ſentētias ꝑ inq̄ſitōʒ mouet· tot ꝑſonas in ſe ſuſcipit· ſʒ ꝯcionator verax. velut extēſa manu· omniū tumultū ſedat· ⁊ ad vnã reuocat ſentētiã. cū in fine ait. finē loquēdi. o. p. a. deū time. et mãdata ei⁹ obſer· hoc ē ois hō. In hoc aūt q̄d dicit. finem loquēdi om̄es ꝑiter audiamus. inuit q2 ſolus locutus non eſt Sunt ergo alia in hoc libro. q̄ ꝑ inquiſitōem mouēt'· alia q̄ ꝑ rationē ſatiſfaciūt. alia que ex temptanti aīo ꝓfert. ⁊ mundo adhuc dediti· alia ī q̄bus ea q̄ rōnis ſunt diſſerat atq̄ animū a delectatōe ꝯpeſcat Nanq̄ ait Hoc itaq̄ mihi viſum eſt bonū vt comedat q̄s et bibat ⁊c Et poſt Melius eſt ire ad domū luct⁹ q̄ ad domū ꝯuiuij. Ill'd ex īfirmi ꝑſona: ſʒ ex rōe· Silr' etiã diuerſas cogitatōnū temptatōes exponēs ait Unus īteritus homīs eſt. ⁊ iumētorum ⁊c Quid habet amplius ſapiēs ſtulto: niſi vt ꝑgat illuc vbi ē vita

Ca. I

ſ Concionatoris·
Verba eccleſiaſtes filij david regis
† ſ paterna dignitas. ·|· ſ ꝓpria autoritas

has aũt pſonas diligẽter lector inſpiciat · ne in epicuri dogma incurrat

Albinus. Tradunt hebrei hunc libꝝ ſalomonis eſſe agentis penitẽtiaꝫ quia in ſapientia diuitijſqꝫ ꝯfiſus · ꝑ mulieres deũ offenderit. Secum eñ omnia vana reputauit eſſe. ⁊ ad miſeriã deuenire eos q̇ i eis ſpẽ ponunt.

Allego. Pacificus ⁊ dilect⁹ dei patris filius ⁊ eccleſiaſtes noſter chriſtus eſt q̇ inimicicias in carne euacuãs · vtraqꝫ fecit vnũ dicẽs. Pa.me.do.vo. pa.re.vobis De quo. Hic eſt filius m.di.in quo mi.bñ ꝯ.ip.au. Qui eſt caput eccliẽ: nõ ad ſinagogam ſ ad multitudinem gentiũ loqñs Rex hieruſalẽ ſpũalis filius dauid · de quo miſerere noſtri dñe fili dauid. ⁊ oſanna filio dauid Verbũ quoqꝫ dei nõ fuit ad eũ ſicut ad hieremiã · ⁊ ad cetero ſ ꝓphas · Ipſe enim verbum ⁊ ſapientia · ipſe eñ diues ⁊ paup ipſe rex glorie potens ipſe v̓ba loquit̉ ad eccleſie viros · ad ap̉los Unde. In om.ter.ex. ſonus eoꝝ · ⁊ in fi. orb ter. ver. eorum

Vanitas vanitatum. Hiero. Pro vanitas vanitatũ ſm quoſdam interpretes poſſumus dicere. Vaporem fumi · ⁊ aurã tenuem · q̄ cito ſoluunt̉. Vñ vniuerſitas caduca oñditur. Que eñ vident̉ tpalia ſunt · que aũt non vident̉: eterna Sine qꝫ creatura vanitati ſubiecta eſt · ⁊ ingemiſcit ⁊ ꝑturit · ⁊ ꝑſtolat̉ reuelatõeꝫ filiorum dei · ⁊ nũc ex pte ꝯgnoſcim⁹ · ⁊ ex pte.p. ⁊ tamdiu omnia vana donec veniat qd̓ ꝑfectum eſt

§ Male opinant̉ quidã nos his verbis ad voluptatẽ luxuriamqꝫ ꝓuocati · cum potius omnia que cernimus: vana eſſe conuincantur.

hieruſalem · Vanitas vanitatũ dixit eccleſiaſtes. Vanitas vanitatũ

§ etiam bis · § vanitas · quia ·

⁊ omnia vanitas. Quid habꝫ amplius homo de vniuerſo labore ſuo

§ nihil † § qꝫ § non vides quod videras § mor

quo laborat ſub ſole: Generatõ ꝑ

tẽ · | § vides quod nõ videras · | § naſcitur ·

terit ⁊ | generatõ | aduenit · terra ve

† § bonis § Generatõ ꝑterit quod ipſe ſol mutatione ſua probat | § chriſtus · | malis ·

ro ingeternum ſtat. | Orit̉ | ſol ⁊ | oc

§ Hiero. Ducit ſe · vel ſecũdũ aquilã. aſpirat. Symach⁹ et theodotio · recurrit · qꝫ .ſ. ſol reuertitur ad locum ſuũ · et ibi vnde pa⁹ regreſſus fuerat. aſpirat.

cidit · ⁊ ad locum ſuũ reuertit̉ · ibi

Antequã ſuã ponat ſententiã quendã apparatũ videt̉ · ⁊ ornamentũ facere cum dicit. Vanitas vanitatũ ⁊ omnia vanitas Poſtea a maiori. id ẽ ab homine incipit · oſtendẽs ipſum vanitati ſubiectum · id eſt · mirabilitati Et hoc eſt Vanitas ⁊c̃.

Vanitas omnis hõ viuens. Quãtomagis cetera: Vñ. vanitati ſubiecta eſt creatura nõ volẽs · ſ ꝑp.e.q̇.ſ.e.i.ſpe. Quidquid eñ non eſſe poteſt vanitas dici poteſt · quia mutari poteſt. Solus deus ſemp idẽ eſt qd̓ eſt · qd̓ aũt mutat̉ · quodãmõ euaneſcit et non eſt qd̓ erat · ad ꝯpatõem creatoris. omnis creatura vanitas poteſt dici ⁊ quaſi nihilũ ꝯputari.

Hiero. Si cuncta q̄ fecit deus valde bona · quõ vanitas: ⁊ etiã vanitas vanitatũ: Ut ſicut in cantico canticoꝝ: inter omnia carmina excellens carmen oſtendit̉. ita hic magnitudo vanitatis monſtret̉. Similiter i pſalmo. Uniuerſa va.oĩs hõ vi. Si viuẽs vanitas q̄ mortu⁹ vanitas va. Sꝫ poſſum⁹ celũ ter · ⁊ cetera bona quidẽ ꝑ ſe dicere ſ deo ꝯpata: quaſi nihil eſſe · vt lucerna in ſolis ꝯpatione nec cernit̉ lucere · ⁊ ſtellarum lumina orto ſole obſcurant̉. Ita aſpiciens elementa ⁊ reꝝ multiplicẽ varietatẽ admiror quidẽ opm multitudinem. ſ recogitans omnia tranſire · ⁊ ſuo fine ſeneſcere ſolumqꝫ deũ idem ſemp eſſe qd̓ fuerit · cogor non ſemel ſed bis dicere vanitas vanitatũ ⁊ om.va.

Quid habet am.hõ. Poſt generalẽ ſententiã · ad varios labores hominum verba conuertit · qui fruſtra laborantes · congregãt diuitias ꝑituras ambientes honorẽ. ſ. quibus ſubito dicit̉. Stulte hac nocte morieris · cuius erunt que congregaſti. maxime cum ex omni labore nihil ſecum ferant · ſ nudi in terrã redeunt · vñ ſumpti ſunt.

Generatio ꝑ · ⁊c̃. Hiero. Prima recedit generatõ iudeoꝝ · ⁊ ſuccedit generatõ de gentibꝫ congregata. Terra aũt tam diu ſtat · q̄diu ſinagoga recedente eccl̃ia omnis introeat · cum eñ ꝑdicatũ fuerit euangeliũ in toto orbe tunc erit finis quo iminente celum ⁊ ter.trã. ⁊ ſignanter nõ ait · terra in ſeculis ſtat · ſ in ſeculo. Nos aũt deũ laudamus non in vno ſeculo · ſ in ſeculis ſeculorum

Generatõ ꝑ. ⁊c̃. Quid vanius terra manet facta ꝑ homine · homo terre dominus in puluerẽ reducit̉ · ſtat aũt terra in ſeculũ · nõ in ſeculum ſeculi quia celũ ⁊ ter.trã · ⁊ ecce noua facio oĩa

Orit̉ ſol. Ipſe ſol qui ad lumen eſt · ortu ⁊ occaſu quotidie mundi interitum demonſtrat · qui ꝑ occultas vias orit̉ ⁊ occidit. Hoc aũt ideo dic̉ · vt doceat mutationibꝫ tpm ortu ⁊ occaſu ſideꝝ · humanam naturã labi dũ neſciat homo

Hiero. Sol iuſticie ⁊ bonis orit̉ · ⁊ malis occidit · ⁊ ortus nos trahit ad patrem Ad hoc eñ venit · vt nos de terris ad celum leuaret · ⁊ diceret. Cũ exaltatus fuero a ter.om.tra.ad m.ip. Nec miꝝ filiũ trahere ad ſe credẽtes cũ ⁊ pater ad eũ trahat Nemo eñ venit ad me · niſi pater q̇ miſit me traxerit eũ Sol iſte ⁊ iacob de terra ſua egrediẽti occidit · ⁊ item cũ de ſyria terrã ꝓmiſſionis intraret · ortus eſt ei Loth q̇ꝫ cuꝫ egreſſus ẽ ſodomis venit ad ciuitatẽ ad quã feſtinare ſibi fuerat i ꝑatũ · aſcendit i mõtem · ⁊ exiuit ſol ſup ſegor Aliter. Sol qñ ꝑ auſtrũ currit vicinior terre eſt · qñ ꝑ aquilonẽ: ſublimior Forſitan his qui hyemis ⁊ tribulatõis frigore coartantur (ab aquilone eñ exardeſcit mala ſuper terrã) vicinior eſt ſol iſte iuſticie · his v̓o qui ſub borea calore ꝑ uant̉ eſtiuo incedit ꝓcul et ꝑ ſuos circulos vnde ꝓfectus eſt reuertitur Cum eñ traxerit omnia ad ſe ⁊ vniuerſos ſuis radijs illuſtrauerit · fit reſtitutõ principalis · ⁊ eſt de⁹ oĩa in oĩbꝫ · Symachus hoc ita interꝑtat̉ · vadit ad meridiẽ · ⁊ circuit ad boreã · ꝑambulans vadit ventus · et ꝑ q̄ circuierat reuertit̉ ventus

§ In hyeme · |

ꝙ renaſcens girat ꝑ meridiẽ · ⁊ fle

§ In eſtate.

ctitur ad aquilonẽ Luſtrãs vniuerſa in circuitu ꝑgit ſpũs · et in circu

§ ꝑ zodiacum.

los ſuos reuertit̉. Omnia flumina intrant in mare · ⁊ mare nõ redundat. Ad locum vnde exeunt flumi

† § non ſolum phiſice ſed et ethice

na reuertuntur · vt | iterum fluant.

§ rerum cauſe et nature ·

Cuncte res difficiles · nõ poteſt ho

§ alijs · § plene · † § quia videmus per ſpeculum in enigmate ·

mo eas explicare ſermone · † Non

§ vt plene videns

ſaturat̉ oculus viſu nec auris au

§ alio docẽte § vt hõ mortuus ·

ditu impletur. Quid eſt quod fuit

Allego. Sol chriſt⁹ q̇ oĩa viuificat et illuminat ſpũalis grẽ ſplẽdore et virtute · qui orit̉ fideli occidit infideli

Hiero. Vadit ad auſtꝝ et girat ad aquilonẽ · vl̓ girãs girando vadit ſpũs · et in circulos ſuos reuertit̉. Hinc exiſtimare poſſum⁹ · in hyeme ſolem ad meridianã plagã currere · in eſtate ad ſeptẽtrionẽ · et inde ꝑ eq̇noctium · autũnũ habere pncipiũ. Sed pmũ ſpũm fauonio tepẽte. qm̄ in vere omnia in fetũ ꝓrumpũt Qꝫ aũt ait girãs gi.va.ſpi. ⁊ in cir. ſuos re. vl̓ ipm ſolẽ ſpũm noĩauit. ꝙ aĩal ſit et ſpiret ⁊ vigeat. ⁊ annuos orbes curſu ſuo expleat. vt ait poeta. Interea magnũ ſol circũuoluit̉ annũ. vl̓ ꝙ etiã lune lucentem globũ ⁊ aſtra tytanea ſpũs int⁹ alit. totãqꝫ infuſa ꝑ artus mens agitat molẽ ⁊c̃ Non de annuo ſolis curſu. ſ de quotidianis eius ſemitis loquit̉ obliqua eñ ⁊ fracta linea ꝑ auſtꝝ ꝑgit ad boreã. ⁊ ita ad orientẽ reuͭit̉

In circuitu pergit ſpũs. Ipm ſolẽ ſpũm vocat · q̇ animat ⁊ inſpirat ⁊ viuificat oĩa. ſicut i vere. qd̓ mũdi principiũ putat̉ ſingulis ãnis videmus Oblique ei ꝑ zodiacũ currit ſol. Vñ i hyeme ad auſtꝝ vergit · eſtate ad boreã. ne ſi ſp eodẽ mõ ꝓcederet. alia calor alia frigus ꝯſumeret

Omnia flumina Dicunt philoſophi aquas dulces q̄ mari influunt vl̓ ardente ſole ꝯſumi. vl̓ ſalſuginis maris eſſe pabula. ſ eccl̃iaſtes noſter ꝯditor aquaꝝ dicit eas ꝑ occulte terre venas ad capita fontiũ regredi et de matrice abyſſo. in ſua ſp ebullire ꝓncipia

Poſſumus ꝑ flumina ⁊ mare. humanũ genus accipe. qd̓ in terrã vnde ſũptum eſt redit. ſcd̓m illud. Terra es et in terram ibis Nec terra impletur multitudine mortuoꝝ Et hieronim⁹ dicit torrentes non flumina eo ꝙ cito tranſeant ·

Hiero. Oĩes torrẽtes ⁊c̃. Recte turbide aque. in mare vñ ſubſtiterãt · reuertunt̉ · ⁊ ni fallor: torrens ſine additamento nuſq̄ in bono accipit̉ Nã torrente vo.t. potabis eos Cum additamento ſaluator ad torrentem cedron tradit̉. et helyas ad torrentẽ chorre latitat. q̇ et ipſe ſiccat̉: nõ adimpletur mare inſatiabile quõ in ꝓuerbijs ſanguiſuge

Cũcte res diffi · Nõ põt hõ cauſas ⁊ naturas reꝝ explicare. nec oculus ad plenũ intueri. nec auris iſtruẽte doctore ad ſummã ꝑuenire. Videmus eñ nũc ꝑ ſpeculũ in enigmate et ex pte donec veniat qd̓ ꝑfectũ ẽ. qd̓ i hoc mortali corpe eſſe nõ poterit. Hec ſentẽtia ꝯtra eos eſt q̇ ſine labore · ⁊ diſcendi ſtudio ſcãs ſcripturas ſe nouiſſe putãt · et ſe ſapientes cum inſipientes ſint.

Quid ẽ qd̓. Hiero. De his videt̉ dicere q̄ ſup̄ enũerauit. ſ. de mole terraꝝ · ortu ſolis et occaſu · curſu fluminũ magnitudie occeani. oĩbꝫqꝫ

que aut cogitatione aut viſu aut auribus diſcimus. q nihil ſit in natura nouū. ab initio eīm ⁊ homines nati ⁊ mortui ſunt. ⁊ terra ſup aquas librata. ⁊ ſol ortus occubuit. ⁊ auibus volare. ⁊ natare piſcib⁹. ⁊ ceteris ꝓpria a deo artifice ꝯceſſa. Huic ſile comic⁹ ait Nihil ē dictū qđ ñ ſit dictū pri⁹. Hoc cū exponeret donat⁹. Pereant inquit qui ante nos noſtra dixerūt. Si ita in ſermonibus q̃ntomagis in amminiſtratōe mūdi. que ab initio ſeculi ſic ꝑfecta eſt. vt requieſceret deus ab oīb⁹ opibus ſuis die ſeptima.

Quid eſt ⁊c. De naturis ī pricipio mūdi creatis. ⁊ de ſucceſſione earum. quō veniunt ⁊ tranſeūt. vt homo morit᷑. homo naſcitur. eadē natura ē naſcentis. que fuit moriētis. ſic de auibus piſcibus ſerpentibus ⁊ omnibus animantibus. ſic de herbis. arborib⁹ et alijs natis. nihil nouū inuenit᷑ qđ antea non eſſet. Nihil p̄teritum qđ poſt non fiat. Vnde. Requieuit deus die ſeptimo ab omni ope ſuo a nouarum creatione naturaꝝ. nō a gubernatōne. ſcđm illud. Pater meus vſqꝫ modo opat᷑. ⁊ ego opor. ſic ex primordialibus rerum ſeminib⁹ totius ſeculi temp⁹ naturali curſu ꝑagitur

Nec valet ⁊c. Hiero. Eſt ne verbū de quo dicat᷑ Vide h̃ nouum eſt. Iam enim fuit in ſeculis que fuerunt ante nos. Aptius ſymachus. Putas ne eſt qui poſſit dicere. vide hoc nouum eſt. Iam eīm factū eſt in ſeculo. qđ fuit añ nos

Nec va. q̃ſ. di. Vere nihil nouū quia non poteſt dici. ecce hoc nouum. Iam eīm p̄ceſſit ⁊c. Nec putemus ſigna atqꝫ ꝓdigia ⁊ multa que arbitrio dei noua in mundo fiunt. in prioribus ſecul' iam fuiſſe. ⁊ locum inuenire epicurum. qui affirmat ꝑ innumerabiles ꝑiodos eadem his in locis. ⁊ ꝑ eoſdem fieri. Alioquin ⁊ iudas crebro prodidit. ⁊ chriſtus paſſus eſt ſepe pro nobis. ⁊ cetera que facta ſunt ⁊ futura. in eoſdem ſimiliter ꝑiodos reuoluent᷑ Sed dicendum eſt q p̄ſcientia. ⁊ p̄deſtinatōne dei iam ea facta ſunt. que futura ſunt

Iam eni ⁊c. Sicut p̄terita que olim fuerunt apud nos. abſcondit obliuio. ſic que nunc fiunt qui naſcituri ſunt ſcire non poterūt. ſilentio eīm ꝑibunt. ⁊ quaſi non fuerint abſcondent᷑. Vanitas eīm vanitatū ⁊ omnia vanitas. quia omnia more fluentis aque tranſeunt. ⁊ nō redibunt. cui ſententie totus mūdus acclamat ⁊ maxime genus humanum.

Non eſt pri. me. Hiero. Seraphin ꝓpterea faciē dei ⁊ pedes velāt quia prima ⁊ extrema coopta ſunt. Iuxta. lxx. Nō eſt memoria primis ⁊ q̇dem nouiſſimis. qui futuri ſunt. Nō eſt memoria cū his q̇ futuri ſunt ī nouiſſimo. Idem in euāgelio. Erūt primi nouiſſimi ⁊ no. pri. ⁊c. Et quia de⁹ vt benignus ⁊ clemēs. minoꝝ quoqꝫ omniū recordat᷑. his qui nouiſſimi eē meruerunt. nō tantā dabit glam q̄ztaꝫ his q̇ ſe humiliātes nouiſſimi ī mūdo eſſe voluerūt. Añ p⁹ Nō eſt memoria ſapiēti cū ſtulto in eternum

Et ꝓpoſui ⁊c. Vſqꝫ. dedit deus fi. ⁊c. Cui ſile eſt. Propter qđ tradidit de⁹ eos in reprobū ſenſum. i. ꝑmiſit tradi. Propoſuit ḡ eccl'iaſtes p̄mo omniū cor ſuū ad ſapiām req̇rendā. volens vltra licitū cauſas rōneſqꝫ cognoſcere. cur ꝑuuli corripiant᷑ a demone. cur pij ⁊ impij pari naufragio demergant᷑. an hec ⁊ h⁹mōi caſu. an dei iudicio veniāt. Si iudicio: vbi iuſticia? Si nō iudicō. vbi ꝓuidentia? hec inq̇t noſſe deſiderās. intellexi ſupfluā curā ꝑ diuerſa cruciantē. a deo hominib⁹ datam vt cupiāt qđ licitum nō eſt ſcire. ⁊ hoc ꝓpter ſuā curioſitatē quā ſponte incurrerūt.

Hucuſqꝫ generalr̄ de vanitatib⁹ ſeculi agit. hinc ad ſe ipm̄ redit. ⁊ quis eſſet oñdit. quō omnia ꝯgnouerit docuerit. Vñ Et ꝓpoſui ī aīo m. ⁊c.

(In natura ſ homo naſciturus)
Ipſum qđ futuꝝ eſt. Quid eſt qđ factum eſt? Ipm̄ qđ faciendum eſt (ſ quod non ante fuerit)
Nihil ſub ſole nouū. nec valet q̃ſ q̄ꝫ dicere. ecce hoc recens eſt. Iaꝫ eīm p̄ceſſit in ſeculis q̄ fuerūt ante nos (ſ apud nos): Non eſt prioꝝ memoria. ſed nec eoꝝ quidē q̄ poſtea futura ſūt erit recordatō apud eoſ qui futuri ſunt in nouiſſimo. Ego eccleſiaſtes fui rex iſrael in hieruſalē. ⁊ propoſui (ſ ſpōte) in animo meo q̃rere (ſ varia curioſitate) ⁊ inueſtigare ſapiēter (ſ cauſas omniū) de omnibus que ſūt ſub ſole. Hanc occupationē peſſimam (ſ carnalium) dedit (ſ ꝑmiſit) deus filijs hominum. vt occuparētur in ea (ſ ne ꝓficerent ſ quanto plus inquiritur tanto plus dubitat᷑). Vidi q̄ fiunt cuncta ſub ſole. ⁊ ecce vniuerſa vanitas (ſ dum diuerſis cogitatōibus rapitur) ⁊ afflictō ſpūs. Peruerſi (ſ a recto deprauati) difficile corrigunt᷑ (ſ peccator cū ī ꝓfundū venerit vici. cō.) ⁊ ſtultoꝝ infinit⁹ (ſ non ſunt digni numero vt ſancti de quibus dicitur. Dinumerabo eos) eſt numerus. Locutus ſum ī corde meo dicēs Ecce magn⁹ effect⁹ ſum ⁊ p̄ceſſi omēs (ſ quā petij a dño p̄ ceteris) ſapiā qui (ſ non abraam non moyſen. et ceteros. ſed qui fuerūt ante me in hieruſalem.) fuerūt añ me in hieruſalē. ⁊ mēs mea contēplata eſt mlta ſapiēter (ſ non ait locutus ſum. quia multa ſcim⁹ q̄ eloqui ñ poſſumus.). ⁊ didici. dedicqꝫ cor meū vt ſcirē prudētiā atqꝫ doctrinam. erroreſqꝫ ⁊ ſtulticiam. ⁊ agnoui q ī his quoqꝫ eſſꝫ labor ⁊ afflictō ſpūs (ſ Hiero. Cognoui quia et hoc eſt paſtio venti ſiue p̄ſumptio ſpūs.). eo q in multa ſapiētia multa ſit indignatio (ſ Quāto magis quis ſapiētiaꝫ aſſequit᷑. eo magis vicijs ſubiacere idignatur. et ꝓcul eſſe a virtutib⁹ quas requirit). ⁊ q̄ addit ſciētiam addit ⁊ dolorem.

Hac occu. p. ⁊c. Hiero. Verbū aman. Aquila. lxx. theodotio. ꝑ yſitamon qđ latine diſtēſio. eo q in varias ſolicitudines mens hoīs diſtētat᷑. Symachus ꝯo ſiſaman. i. occupatōꝫ trāſtulit. Itaqꝫ ſiue diſtenſionē ſiue occupatōꝫ. ſiue q̇d hmōi dixerim⁹ ad ſupiorē ſenſū cūcta referunt᷑.

Hac. oc. p. ⁊c: Pulcre cauſa p̄miſſa data eſt a deo occupatō. ſic illđ ꝓpter quod tradidit eos deus in paſſiones ignominie. ⁊ item. ꝓpter quod tradidit deus eos in reprobum ſenſum

Vidi ⁊c. Conſideraui omnia mūdana. ⁊ vidi vanitatem ⁊ maliciam eē. i. miſerias ſpūs quibuſ anim⁹ diuerſis fatigatus cogitationibus laborat cognoſcere. quod homini nō ꝯceditur.

Hiero. Verbum routh. aquila ⁊ theodotio noimen. ſymachus. bochesin. lxx. ſyrū expſſere. non hebreum: dicentes ꝓlireſim Noimen ⁊ bochesis a paſſione vocabulū eſt ⁊ ꝓlireſis melius voluptatem q̄ꝫ p̄ſumptōeꝫ ſonat. Dicit᷑ añt quod agat vn⁹quiſqꝫ qđ velit. ⁊ ſibi rectū eē videatur atqꝫ in diuerſa libero hoīes ferant᷑ arbitrio. ⁊ vana ſūt vniuerſa ſub ſole dum inuiceꝫ nobis in maloꝝ et bonoꝝ finibus diſplicemus. Dicebat mihi hebreus quidā qđ routh hoc loco magis afflictionem et maliciam. q̄ꝫ paſſioneꝫ ⁊ voluptatem ſignificaret. non a malo boni contrario. ſed ſcđm h̄. ſufficit diei ma. ſu. Quā greci ſignificātı⁹ cathuſiā vocant. et eſt ſenſus. Cōſideraui vniuerſa q̄ in mūdo fiūt et nihil aliud deprehendi. q̄ꝫ vanitatē et malicias. i. miſerias ſpūs qb⁹ aīa diuerſis cogitationibus affligitur.

Peruerſi difficile. Hiero. Peruerſus nō potent adornari. et īminutio non poterit numerari. Qui eīm ꝑuerſus eſt niſi añ corrigatur nō poteſt adornari. recta ornātur. curua corrigunt᷑. hoc contra hereticos qui q̄ſdam naturas introducunt. que non recipiunt ſanitatem. et quia imminutio. i. qđ deeſt. nō poteſt numerari. Primogenita tm̄ iſrael numerata ſūt femine vero et ſerui et ꝑuuli et vulgus ex egipto nequaq̄ꝫ plenitudo. ſed ī minutio exercitus non numerat᷑. Poteſt et ſic intelligi. tanta malicia eſt in mundo vt ad integrum ſtatum nec redire valeat. in q̊ꝯditus eſt. Alit᷑ Omnibus in integrum ꝑ penitentiā reſtitutis. ſolus dyabolus in ſuo ꝑmanebit errore. cuncta eīm que ſub ſole ſunt. eius arbitrio et malignitate euerſa ſunt. dum eius inſtinctu peccata cumulant᷑. Deniqꝫ tantus eſt numerus ſeductorum quos a grege domī rapuit: vt nō poſſit ꝯprehendi

Errores ⁊ ſtulticiā. Prima ſapientia eſt ſtulticia caruiſſe. qua carere non poteſt. niſi qui intellexerit eam. Vnde plurima in rebus noxia ſūt creata vt dum ea vitamus ad ſapientiam erudiamur Equalis ergo ſtudij fuit ſalomoni ſcire ſapientiam et ſcientiam. et e regione errores et ſtulticiaꝫ vt hec appetendo. illa declinando. eius ſapientia ꝓbaretur. Sed ī hoc q̊ꝫ dicit ſe pauiſſe ventos. et non valuiſſe ꝯprehendere veritatem de p̄ſumptione ſpiritus ſiue paſtione venti. quod ſepius in hoc libro ſupra diſſeruiſſe ſufficiat

Et q̄ addit ⁊c. quia potētes potenter tormenta patient᷑. cuicūqꝫ pl⁹ committitur plus exigitur ab eo. ideo apponit dolorem qui apponit ſcientiam. et contriſtatur ꝓ merore ſcđm deum pro delictis ſuis. Vnde apoſtolus Et quis eſt qui me letificet niſi qui corrigitur ex me. niſi forte et hoc intelligendum q ſapiens doleat tantum latere ſapientiam. nec ita prebere ſe mētibus vt lumen viſui. ſed ꝑ tormenta quedam et intolerandum laborē iugi meditatōe et ſtudio ꝓuenire.

Dixi ergo ꝛc. Hiero. Veni. Nũc temptabo te in leticia ⁊ videbo in bono ⁊ ecce etiã hoc eſt vanitas. Poſtq̃ꝫ in multitudine ſapiẽ ⁊ adiectõe ſciẽ dolorẽ ⁊ laborẽ eſſe deꝑhendi ⁊ nõ aliud q̃ꝫ caſũ ⁊ ſine fine certamen. tranſtuli me ad leticiã ut luxu fluerẽ ꝯgregarẽ opes diuitijs abundarẽ et picturas volũtates carperẽ: anteq̃ꝫ morerer ſ; in hoc vanitatẽ ꝓſpexi dum ꝓterita voluptas pñ/tes quidẽ delectat et exhauſta ñ ſatiat. Nõ ſolũ corꝑalis leticia ſ; etiã ſpũalis eſt tẽptatio poſſidẽti. ut egeaꝫ cõpiẽte ſtimulo ⁊ angelo ſathãẽ q̃ me colaphizet ne elever. Vñ ſalomon. Diuitias et paupertates ne dederis mihi ſtatimq̃ꝫ ſubdit ne ſatiat⁹ mendax fiã ⁊ dicã quis me ꝯſpicit. Siquidẽ ⁊ dyabol⁹ ꝓ bonoꝝ abundãtiã cecidit. Vñ apſ͞s ne ĩ ſuꝑbiã elatus ĩ iudiciũ incidat dyaboli .i. ĩ tale iudiciũ in qͦ ⁊ dyabol⁹ ĩcidit. Poſſum⁹ etiã ſpũalẽ leticiã ſicut cetera dicere vanitatẽ q̃ eã nũc ꝑ ſpeculũ videam⁹ ⁊ in enigmate. cũ aũt facie ad faciem tunc non vanitas erit ſed veritas

Riſumq̃ꝫ ꝛc. Hiero. Riſũ dixi amẽtiã ⁊ iocunditati dixi Quid hoc facis. Ubi nos dicim⁹ amentiã. ĩ hebreo habet' molal. qͦ ſ;m aquilã errorem ſ;m ſymachũ tumltum ꝓ quo .lxx. ⁊ theodotõ ꝑyforan qͦ exꝑmi pt circũlatõꝫ. Quõ igitur hi q̃ circũferunt' omni vento doctrĩẽ inſtabiles ſunt ⁊ in diũſa fluctuant ſic illi q̃ rident quib⁹ dr̃ ve vobis q̃ ridetis errore ſeci ſ'raptant' nõ intelligẽtes ruinã peccatoꝝ ſuorũ neq̃ꝫ plangẽtes ſ; hec bona putãtes eterna unde plãgere deberẽt exultãtes. Põt hoc ⁊ de hereticis accipi q̃ falſis dogmatibus acq̃eſcẽtes leta ſibi ⁊ ꝓſpera ꝓmittunt

Ca. II

§ More concionatoris ſententi-
Dixi ergo in
am vulgi in ſe ſuſcipit et falſaꝫ
eſſe oſtendit
corde meo. Uadam et
affluã delicijs ⁊ fruar bonis. Et vi
§ Ue vo
di q̃ hoc quoq̃ꝫ eſſet vanitas. Ri-
bis qui ridetis q; lu- † § decipiunt' qui carnis
ſumq̃ꝫ †reputaui errorẽꝫ ⁊ gaudio
gaudia ſequunt' et ꝑpetuũ putant quod fugit
dixi. Quid fruſtra deciperis: Co-
velut umbra. Poteſt et de hereticis accipi qui
gitaui ĩ corde meo abſtrahere a vi
falſis dogmatibus adquieſcentes leta ſibi pro
no carnem meã ut animũ meum
mittunt cum ſint filij ꝑditionis
transferrẽ ad ſapiam deuitaremq̃ꝫ
ſtulticiã donec viderem quid eſſet
vtile filijs hoim. Quo facto opus
eſt ſub ſole numero dieꝝ vitẽ ſuẽ.
§ ſecundum imaginem dei erectus ad ſuꝑna .¦.
† § ut veniãt pr̃ et fili⁹ et habitẽt in eis § Ego
Magnificaui oꝑa mea. †Edificaui
et pater veniemus et ap. e. mã. fa. ¦ § ad quas
mihi domos ⁊ plantaui ¦ vineas.
ieſus alliget aſinã ſuã .ſ. pplm iudaicũ et gẽtilẽ
feci ortos ⁊ pomeria ⁊ ꝯſeui ea cũ
cti generis arborib⁹ ⁊ extruxi mi-
hi piſcinas aquaꝝ ut irrigarem ſil
§ infructuoſorũ
uã lignoꝝ germinantiũ. Poſſedi
§ Timore ſeruiẽtes et ſpũalia deſiderãtes nec tenentes † § animas corꝑi deditas ¦ § vel etiaꝫ vernaculi fuerunt mihi alia litera.
ſeruos ⁊ †ancillas ¦ multãq̃ꝫ famili
¦ § boum .i. oꝑoſorum. § Poſſedi
am habui. ¦ Armenta quoq̃ꝫ ⁊ ma-
§ ſimplicium.
gnos ouiũ greges: ultra omẽs qui
fuerunt ante me in hieruſalem. Co
† § aꝑtiorẽ ſenſum § occultiorẽ.
aceruaui mihi †argentũ et auũ et
§ congregaui in eccleſias. † § aſtiterũt re. ter.
¦ § que albe ad meſſem § Tributa reddentium
ſubſtantias †regum ⁊ ¦ ꝓuintiaruꝫ
§ Hijs diuitijs ꝓuocatus fui ad luxum ¦ † § fortes § Qui pſallut ſpũ pſallũt et mẽte ¦ § ĩfirmi
Feci mihi †cantores ⁊ ¦ cãtatrices.
§ apoſtolos
⁊ delicias filioꝝ hominũ ſciphos
§ et eorum ſucceſſores † § ꝑdicatõis ¦ § ſapiẽ
⁊ urceolos in †miniſterio ad ¦ vina
§ auditoribus § Proficiebat etate et ſa. a. d. et ho. et ꝓpter quod de⁹ exal. il. et de. il. no.
fundenda. Et ſuꝑgreſſus ſum opi-
§ ante aduentuꝫ
bus omẽs qui añ me fuerũt in hie
chriſti gubernauerunt eccleſiam.
ruſalem. Sapiẽtia quoq̃ꝫ ꝑſeuera
§ contemplatione
uit mecũ ⁊ omia quẽ deſiderauẽ-
§ iteriores § ſicut peccator qui a vera
runt oculi mei non negaui eis nec
iocunditate prohibet cor ſuum.
ꝓhibui cor meũ q̃n omni volupta
te frueret' ⁊ oblectaret ſe ĩ his q̃ pa
rauerã. Et hãc ratus ſum ꝑtẽ meã
§ ꝑ hoc momẽtaneo accipiẽs eternum † § a ſu
ſi uterer labore meo. Cũq̃ꝫ †me cõ-
ꝑ predicto errore ¦ § Qui diligenter omia agit
uertiſſem ad ¦ vniuerſa oꝑa q̃ fece-
hoc poteſt dicere.
rant manus meẽ ⁊ ad labores ĩ q̃
bus fruſtra ſudauerã. vidi in omi-
§ quia his irretitur.
bus vanitatẽ ⁊ afflictionẽ animi ⁊
§ a mũdanis.
nihil ꝑmanere ſub ſole. Trãſiui ad
cõtemplandã ſapiam erroreſq̃ꝫ et
§ et ſic. § quantus † § refrenãs
ſtulticiam. Quid eſt inq̃ꝫ hõ †ut ſe
ſe a vicijs § Imitari in cõꝑhenſiõe ſapie
qui poſſit regẽ factorẽ ſuũ: Et vidi

Cogitaui ꝛc. Ebrietas animi vigorẽ mutat quã q̃ põt ſapia ꝑmutare ⁊ ut in quibuſdã codicib⁹ habet' obtinere leticiã ſpũalẽ is poterit ad h⁹ rei ſapiam ꝑuenire q̃d in hac vita appetẽdum q̃d vitandũ

Plãtaui vineas ꝛc. In domo diuitis ñ ſolũ aurea vaſa ⁊ argẽtea ſ; ⁊ lignea ⁊ fictilia agri ⁊ orti ꝓpter infirmos nã q̃ infirm⁹ eſt: olerib⁹ veſcit' plantant' arbores nõ oẽs fructiferẽ ut in latinis codicib⁹ ſ; omĩſ fructus .i. diuerſaꝝ frugũ atq̃ꝫ pomoꝝ quia diuerſẽ ſunt grẽ in ecclĩa ali⁹ ocul⁹ alius manus ꝛc. et q̃ verecundiora ſunt noſtra. his maiorẽ honorẽ circũdamus. Inter iſtas fructiferas arbores tenet primatũ lignũ vitẽ. qͦ eſt ſapia ſine qua cetera ligna ſiccabunt'

Et extruxi m. ꝛc. Ligna infructuoſa nõ alunt' ymbre celeſti. ſ; aquiſ quẽ in piſcinis de riuulis colligunt'. Nam ⁊ egiptus humilis ⁊ iacens quaſi ortus oleꝝ in terrẽnis ⁊ de ethiopia veniẽtib⁹ aquis: irrigat' terra xͦ ꝓmiſſionis quẽ montuoſa eſt et erecta, temꝑaneã ⁊ ſerotinã expectat de celo pluuiam.

Seruos. timore ſeruiẽtes et ſpũalia deſiderãtes nec timentes. Vernaculos eos dicim⁹ q̃ ſunt q̃dẽ de ecclĩa, et ꝑdictos ſeruos et ancillas antecedũt, nec tñ liberi ſunt.

Vernaculi dicũt' filij ſuoꝝ q̃ in domo dñi ſui nati ſunt et multi.

Armẽta quoq̃ꝫ ꝛc. hi ſunt qui abſq̃ꝫ ratione et ſcientia ſcripturarũ laborant quidẽ in eccleſia ſed nondum ad hominẽ ꝑueniunt .i. ad imaginem dei

Hiero. Et quideꝫ poſſeſſio armẽti ⁊ ouium multa fuit mihi ſuper omẽs qui fu. a m. in ie. Nota q̃ in huis et ancillis et vernacul' multitudo nõ addit', ſicut in bobus et ouibus. Plura eñi in eccleſia armenta q̃ꝫ homines plures oues q̃ꝫ ſerui et ancillẽ vel vernaculi.

Subſtãtias re. Dogmata philoſophoꝝ et ſeculares ſcientias quas eccleſiaſtes vir ſapiens diligenter ĩtelligit et appꝛhendit eos in aſtutia coꝝ et ꝑdit ſapiam ſapie tiũ et prudentias prudẽtiũ reprobat

Feci mihi can. Cantor quaſi vir ⁊ robuſtus et ſpũalis ẽ altioribus cantat. Cantatrix vero adhuc circa materiam voluptatur quã greci hylen vocant, nec poteſt in ſublime tollere vocem ſuã Ubicunq̃ꝫ ergo femĩa inuenitur, et ſexus fragilior ad materiam reſpicit. Unde pharao ſolas feminas vult viuere, quẽ materiẽ ſunt viciñẽ. Econtra. Nullus ſcõꝝ niſi raro feminas genuiſſe narratur ſoluſq̃ꝫ ſalphaat qui ĩ peccato mortuus eſt. omnes filias genuit. Iacob inter duodecĩ patriarchas unius filiẽ pater eſt: ⁊ ob ipaꝫ ꝑiditatur

Cantores et cantatrices. ut uterq̃ꝫ ſexus me oblectaret.

Delicias ꝛc. Sapientiam ſc; quẽ ſicut paradiſus poma habet varia et multiplices voluptates. de qua. delectare in domino et dabit t. pe. cor. t. et tor. vo. t. p. cos

Qui añ me fu. ĩ hie. ad literam. Non eſt magna laus. ante ſalomonem enim regnauerunt ſaul cuius tempore regnum cepit. et dauid ſub quo ſatis ꝑuum erat regnum

Perſeuerauit. Alij ſtetit. i. ei in carne poſito ſapia ꝑmanſit, nõ ꝓficiens ꝑ momẽta ſicut in nobis. ſ; in plenitudine ſtans

Et omia q̃ ꝛc. Sed q̃nto ſtudio iſta creſcebant. tanto ſapientia decrat. quia ꝑ omia deſideria rapiebar. putabã q̃ꝫ hũc eſſe fructũ laboꝝ meorũ. ſi libidini ſeruirẽ. ſ; tandẽ ĩ me reuſus. vidi omnia vana eſſe

Sub ſole. chriſto. In ſole poſuit tabernaculũ ſuũ. Qui g̃ ad ſol' claritatẽ ordinẽ cõſtãtiãq̃ꝫ nõdũ ꝑuenit in eo chriſt⁹ nõ habitat.

Et vidi q; tm̃. Cũ hec cogitarẽ q̃ ſapiẽs lux ſtult⁹ tenebrẽ, ill⁹ oculi ĩ celo, h⁹ ĩ terra, repẽte mihi ſurrepſit q̃ re ꝯmũi morte ꝑeant cõmuni miſeria

depzimantur ⁊ huiuſmodi

Ruſus deteſtatꝰ. Spirituali labore ſancti die noctuqꝫ in lege domini meditantꝰ ſcripturas interpretādo libros ꝯponendo et ſepe labores illoꝝ in manus ſultorum pueniūt qui male exponendo ⁊ ſibi et alijs nocent. Si enim de corpalibus tantuꝫ quid neceſſe fuit dicere ⁊ dominabitꝰ ī omni labore in quo laboraui ⁊ in quo ſapiens factꝰ ſuꝫ ſub ſole? Hic enim alij habent. Sapientia enim non ē terrenas diuitias cōgregare.

Habiturꝰ he. ⁊c. Hoc ipſi ſalomoni contigit qui non ſui ſimilem habuit filiū roboam. Ex quo intelligimus nec filium quidem patris hereditate dignum ſi ſtultꝰ ſit.

Nā cū aliꝰ ⁊c. Supra de incerto herede nunc eadē. Sed in hoc differt ꝙ etiam ſi filio ſi propīquo ſi noto alicui ſubſtantiam ſuam dimittit. in hunc tñ circuluꝫ res recurrit ut alter alteriuſ labore fruatur ⁊ ſudor mortui delicię uiuentis

Quāto labore ſcribant et ſepe ſtiluꝫ uertant: nouerūt librorūꝫ auctores. Sapientię eñ et doctrinę ē terrena calcare non cōgregare.

Aliud eſt ex rerum ratione aliud ex ſtultorum opīone diſputare ut hic. vbi vero ait. Melius eſt ire ad domum luctus qꝫ ad domum conuiuij ex ratione.

Nōne me ⁊c. Poſtqꝫ omnia ptractaui et nihil ppetuuꝫ vidi ⁊ poſteriores priorum laboribus frui. viſum eſt mihi iuſtuꝫ et quaſi dei donum ut de ſuo labore comedat homo et bibat ꝓ tempe ꝑcens ꝯgregatꝫ. et hoc quidē donū dei eſt ſicut contrariū eſt diebus ac noctibꝰ congregare et nō uti. Sꝫ et hoc diligenter inſpiciens uenum iudicaui.

§ noſtra ꝯuis nō pura
quia tñ ꝑcederet ſapia ſtulticiam:
§ et ſapientia lux et ſtulticia tenebre.
† § vidi quia ſapientia ꝑcederet ſtulticiā
qꝫtum differt lux a tenebris.† Sa
et vidi quia ſa. o. ‡ § in celeſtibus que ſuperiora ſunt § in chriſto qui eſt caput
pientis oculi ‡ in capite eius. ſtul
§ in ignorantia terrenorum
tus in tenebris ambulat. Et didici
ꝙ vnus vtriſqꝫ eſſet interitus ⁊ di
xi in corde meo. Si vnus ⁊ ſtulti
⁊ meus occaſus erit quid mihi ꝓ
deſt ꝙ maiorē ſapiētię dedi opam?
§ et poſt hec
Locutuſqꝫ fui cuꝫ mēte mea anim
§ i. iſta ſubreptio
aduerti ꝙ hoc quoqꝫ eſſet vani
tas. Non eñ erit memoria ſapien
§ quia hic in gloria ille in pena
tis ſimiliter ut ſtulti in ppetuuꝫ ⁊
futura tpa obliuione cuncta ope
rient pariter. Moritꝰ doctus ſimili
ter ⁊ indoctus ⁊ idcirco teduit me
§ quia omnia vanitas § quia mundus in maligno poſitus eſt.
vitę meę videntem mala vniuerſa
eſſe ſub ſole ⁊ cuncta vanitatem ⁊
§ Infelix ego homo quis me liberabit a cor. mor. huius.
afflictionē ſpūs. Rurſus deteſtatꝰ
ſum omnē induſtriā meā qua ſub
ſole ſtudioſiſſime laboraui habi
turꝰ heredē poſt me quem ignoro
§ ipſi ſalomoni roboā ſucceſſit filiꝰ ſtultꝰ
vtꝝ ſapiēs an ſtultus futurus ſit
§ poſſeſſionibus
⁊ dñabitꝰ in laboribꝰ meis quibus
deſudaui ⁊ ſolicitus fui. Et ē qcqꝫ
§ quia vanum
tam vanum? Vñ ceſſaui renuncia
uitqꝫ cor meum vltra laborare ſub
§ vt ſupra de incerto labore vł herede
ſole Nam cū aliꝰ laboret in ſapia ⁊
doctrina ⁊ ſolicitudine ⁊ homini
ocioſo quęſita dimittit. Et hoc er
go vanitas ⁊ magnū malū. Quid

§ ſcri
eñ ꝓderit homini de vniuerſo la
§ al's qua. ptis et expoſitionibus
bore ſuo ⁊ afflictōne ſpūs qui ſub
ſole cruciatꝰ eſt. Cuncti dies eius
laboribꝰ et erūnis pleni ſunt nec
§ nec ꝑ noctem quieſcere et neſcire quis inde fructus
ꝑ noctem mente requieſcit. Et hoc
nōne vanitas eſt? Nonne melius
§ corpꝰ chriſti § ſanguinem § Comedite amici mei et inebriamini. § Venite ad me et comedite panem meuꝫ et bibite vinū quod miſ. vo.
comedere et bibere ⁊ oñdere aīme
§ ſcripturis
ſuę bona de laboribꝰ ſuis? Et hoc
de manu dei eſt. Quis ita vorabit
et delicijs affluet vt ego? Homini
bono in conſpectu ſuo dedit deus
ſapiam ⁊ ſcientiam ⁊ intelligentiā
§ hec iuſto. peccatori aūt. † § quia peccator ipſe cauſa eſt qui ante ſponte peccauit. non deus
peccatori † aūt dedit afflictionem ⁊
curam ſupfluā vt addat ⁊ congre
get ⁊ tradat ei qui placuit deo Sꝫ
⁊ hoc vanitas eſt ⁊ caſſa ſolicitu
do mentis.

Ca. III.

OMnia tempus

§ ortus iuſti cum incipit deum timere.
habēt. ⁊ ſuis ſpacijs trā
ſeunt vniuerſa ſub ſole. ‡ Tempus
§ iſrael ad cultū dei. ‡ § ducendi in captiuitatē poſt tranſgreſſionem mandatorū. ‡ § mors qñ perfecta caritas foras mit. ti.
naſcendi ⁊ ‡ tempꝰ ‡ moriendi Te
pus plantādi et tpus euellēdi qꝺ
† § ei qui ait ego occidam et ego viuere faciaꝫ ſanat ad penitentiam vocās occidit ſꝫm illud In matutino interficiebā. o. p. t. ‡ § in egipto
plātatum eſt † Tempꝰ ‡ occidēdi et
† § ab egipto liberandi. † § templi ſub nabuchodonoſor. § primos motus male cogitatōnis.
tempꝰ † ſanādi. Tempꝰ † deſtruēdi
† § Sub dario vel cyro. ‡ § euerſionem vrbis.
⁊ tēpus † ędificandi. Tempꝰ ‡ flēdi
§ ſub zorobabel eſora et neemia
et tpus ridēdi. Tempus plangēdi
et tēpus ſaltādi. Tempꝰ ſpgendi

Seminante vobis in iuſticia vindemiate in fructu vitę illuminate vobis lumen ſcientię. Seminanda eñ ante iuſticia et fructus vitę eſt metendus et poſtea lumen ſcientię poterit apparere. Ut ergo bono corā ſe dedit deꝰ ſapientiam ⁊c. ſic peccatorē ſuo arbitrio derelinquens fecit cōgregare diuitias et hinc inde ꝑuerſoꝝ dogmatum ꝯſuere ceruicalia. quę cum vir ſanctꝰ et deo placens viderit intelligit vana ⁊ ſpiritꝰ ꝓſumptōe ꝯpoſita eē.

Ca. III

Omnia tem. ha. Incertum et fluctuantem ſtatum conditionis humanę ſupdocuit. nunc omnia ī mūdo eſſe ꝯtraria ⁊ nihil ſtare ppetuum eorum ſcꝫ quę ſub ſole fiūt ⁊ intra tempus. quia ſbſtantię ſpūales nec loco nec tempe ꝯtinentꝰ.

Tempꝰ plā. ⁊c. Nulli dubiuꝫ eſt ꝙ et ortus et interitꝰ hominum deo notus ſit. et ꝓfinitus ⁊ pere eſſe qꝺ plantare mori qꝺ plātatum eſt euellere. Sꝫ quia in yſaia legimus a timore tuo domine concepimus ⁊ ꝑturiuimus ⁊ pepimus ſpūm ſalutis dicimus ꝙ perfecto viro ꝑtus iſte eſt qui de timore natꝰ eſt cuꝫ deum amare cepit mundo moritꝰ: quia ꝑfecta caritas fo. mit. t.

Tempꝰ deſtruendi ⁊c. Non poſſumus ędificare bona niſi prius deſtruxerimꝰ mala. ſic hieremię dictum eſt a deo vt ante eradicaret ⁊ ſuffoderet et ꝑderet.

Tempꝰ flendi Tempus flendi nunc eſt. in futuro ridendi. beati flentes qñ ipſi ridebunt.

Tempꝰ plāgēdi ⁊c. In euangelio. Lamentauimus vob et non plā. cantanimꝰ et nō ſaltaſtis. Plangendum eſt nunc vt ī futuro ſaltemus illam ſaltationē quā dauid ante archam. t. ſaulꝰ filie diſplicēs magiſ placuit deo

Tempꝰ ſpargēdi ⁊c. Hiero. Miror ſi vir ſapiens de ędificatōe domoꝝ dixerit. ſꝫm illꝰ oratij diruunt ędificant. mutant quadrata rotundis. eſtuat. et vitę diſcōuenit ordine toto. Sed vtruꝫ vere. an ꝑ methaphorā. lectori reliquo Nos vero intelligimus. ſꝫm hoc ꝙ potens eſt deus de la. i. ſu. f. a. Qꝫ tempus fuerit diſpergendi gentes ⁊ tempus in eccłia ꝯgregandi. legi in quodam libro ſcꝺm. lxx. tps mittendi lapides. et tps colligendi ſeuitatē ſcꝫ legis antiquę

Quis enim vel comedere vel cum opus eſt pcere poteſt abſqꝫ deo? qui ꝑcepit canibus ſanctum non eſſe cōmittendum et quomodo ſint in tempe conſeruis danda cibaria et iuxta alium ſenſum inuentū mel comedere tantum quantū ſufficit.

Homi bono. corrigenti mores ſuos proprio arbitrio. ſcꝺm illud

euangelij gratia temperatam. lex enim rigida peccantem interficit. euangelij gratia miſeretur et ad penitentiam vocat

Temp⁹ amplexādi. Nolite fraudare inuicem niſi forte ex cōmuni conſenſu ad tempus vt vacetis .ſ. orationi liberis danda opera. et iter ꝯtinētie.

Tempus amplexandi ſapientiā. et ꝯtemplatōni ſtrictius inherendi. et tēpus .ſ. fieri a cōplexu .ſ. ſapientie. vt cure tēporis et his ſine quibus viuere non poſſumus: ſeruiamus

Temp⁹ t. et t. l. Hiero. Docemus in eccleſijs quod neſcimus omnes artes abſq; doctore non diſcimus. ſola hec tam vilis et tam facilis: vt preceptore nō egeat

Hiero. Nihil nobis videtur eſſe rectum niſi qd̄ diſcimus. vt poſt multū ſilentium de diſcipulis: efficiamur magiſtri

Temp⁹ loquēdi. Diſciplina pitagoris eſt per quinquenniū tacere. et poſtea eruditos ſequi.

Temp⁹ dilec Tempus amandi p⁹ deum. vxores. liberos ꝓpinquos. et tempus odiendi eos in martirio. vel qm̄ nunc videmus per ſpeculū in enigmate ꝛc. tempus erit diligendi pn̄tiam dei et tempus odiendi qn̄ facie ad faciem cernentes et in melius ꝓficiētes. incipiemus odiſſe et deſpicere quod amauimus

Temp⁹ belli. modo non agentibus penitentiā. tempus pacis in futuro. qn̄ omnis iſrael ſaluus fiet

Tempus bel. ne ſis ſecur⁹: accipe armaturam dei.

Uidi affli. quā de. ꝛc. Dicitur quapropterea deus in pn̄ti ſeculo etiā puerſorum dogmatum magiſtris cōceſſerit occupationem

ſ iſrael. ſ in vnū ſ deo
lapides. et tps colligēdi. Tempus
ſ iſrael. ſ quando dictum eſt creſcite et multiplicamini. † ſ quādo dicitur temp⁹ breue ē. ſuperest. vt qui habent vxores ſint tanq̄ non habentes. ſ In babilonica cap. et ibi cōputreſce transeufratē lege ꝑyzoma hieremie.
amplexādi. et temp⁹ † longe fieri ab
† ſ eos iudeos perditos.
amplexibus. Temp⁹ † adquirendi.
ſ gentes ſ fideles et
et temp⁹ ꝑdendi. Tempus cuſtodi
gentibus ſ infideles iudeos † ſ tps deſtruendi et recdi. ſ iſrael. ſ vetus teſta.
endi. et tps abijciendi. Temp⁹ † ſcin
† ſ euangelij teſtimonijs et ꝓphetis.
dendi. et tpus † conſuēdi Tempus
ſ in diſciplina ſ ꝓphetas in cap. romana
† ſ in magiſterio
tacendi. et tempus † loquēdi. Tps
ſ gratie ſ quia dilexit eos ante ſub patribus. ſ quando in hoſtili terra dei conſolatōe et alloquio non carebant. † ſ cerimoniarum et huiuſmodi. ſ legis moyſi. ſ quia in chriſto poſuerunt manus.
dilectionis. et tempus † odij. Tpus
ſ dum viuimus ſ contra dyabolum.
† ſ hieruſalem ciuitas noſtra. a pace vocabulum habꝫ. ſ poſt hanc vitam
belli. et † tempus pacis. Quid habet amplius homo de labore ſuo? Uidi afflictionē quā dedit deus filijs hominum vt diſtendantur in ea. Cuncta fecit bona in tempore ſuo. et mundum tradidit diſputatōi eorum vt non inueniat homo opus quod operatus eſt deus ab initio vſq; ad finem. Et ꝯgnoui quod nō eſſet meli⁹
ſ frui pn̄tibus † ſ quod in futuro proſit
† ſ q̄ cito tranſitura
niſi letari et † facere bona † in vita ſua
ſ Ne congreget diuitias. hoc tantum habꝫ de labore ſuo. † ſ corpus chriſti.
Omnis enim homo qui † comedit et

ne mens hominis ocioſa torpeſceret. et hoc eſt bonū quod fecit deus in tēpore ſuo. et non poſſe eos nature rerum ꝯprehendere ſciam. Aliter. Cum omnia ſuo labantur tpe. et ſit tempus deſtruendi et edificandi. flendi et ridēdi et cetera que de tempore dicta ſunt. quid fruſtra conamur. et breues hui⁹ vite dies putamus eſſe ꝑpetuos. nec ſufficit malicia diei. vt nihil in craſtinū cogitemus? Quid enim plus habere poſſumus amplius laborando? In quo id tantū hominibus a deo datum eſt vt alius alia ſectando haberet. in quibus ſe erudire et exercere poſſet. Deus enim omne quod fecit bonū eſt. ſed in tpe ſuo bonum eſt. vigilare. dormire non ſemper ſed viciſſim bonum eſt. nūq; vlterius q̄ꝫ vt opus eſt Dedit quoq; mundum inhabitandū hominibus vt fruantur varietatibus tempꝝ. et non querant de cauſis rerum naturalium. quomō creata ſint omnia. quare hoc vel illud ab initio mundi vſq; ad finem ſeculi fecerit creſcere. manere et mutari.

Et cognoui. Ideo colonus in mundo datus eſt homo. vt hoc breui tempore fruatur. et ſpe longitudinis abſciſſa que poſſidet. vt ad alia tranſitur⁹ aſpiciat. et qd̄ boni pōt faciat in vita. ne fruſtra pro congregādis opibus torqueatur. ne ſe putet plus de labore ſuo lucrari. q̄ꝫ cibū et potū. et ſi quid de opibus ſuis in bonis opibus expenderit. hoc ſolum donū dei eſt. non ex his vt quidam putant ad luxuriā et deſperatōem ꝓuocamur. ſcd̄m illud. Mandu-cemus bibamus cras enim moriemur. ſed vt ſcd̄m apoſtolū habētes victū et veſtitū his ꝯtenti ſimus. cetera pauperibus ꝓſint. nec ē ꝯtrariū qd̄ dicit balaā. nō erit labor in iacob. neq; dolor in iſrael. Hinc omnis hō qui comedit et bibit. et videt bonum de labore ſuo. hoc dei donū eſt. multe enim nūc tribulatōnes iuſtorum in futuro aūt nō erit labor in iacob.

Didici ꝛc. Nihil eſt in mūdo nouū. ſol curſus. lune vices. terre et arborum ſiccitas vel virorum. cum mūdo ꝯdita ſunt. et hec idcirco deus certa rōe tēperauit. vt dei ꝓuidentiā in his intelligam⁹. et timeam⁹ a facie dei. vultus aūt dn̄i ſuper faciētes mala.

Et deus inſtaurat ꝛc. Quaſi a ꝓprio principio mūdi. ſic poteſt legi ad ꝯſolatōem martirum. de⁹ inſtaurat qd̄ abijt. ſcd̄m illud. capillus de capite veſtro nō peribit. Quod alij ſic. Querit enim q̄ perſecutionem patitur. quia ſanguinē ſuorum ſuorum vlciſcetur

Uidi ſub ſole. Cum in hoc mūdo iudiciū et veritatē requirerem. aliter arbitratus ſum aliquid iuſticie hic geri. et vel piū ſuo merito recipi. vel impiū ſuo ſcelere damnari. ſed poſtq̄ mecū reputās intellexi deū nō per partes iudicare. ſed in futurum reſeruare iudicium. vbi recipiet vnuſquiſq; qd̄ geſſit. et tūc vidi tps diſcretionis omnis rei. Similiter in ſapientia. Ne dixeris quid hoc aut quid iſtud Omnia enim tpe ſuo requirentur

ſ ſanguinē ſ Qui manducat carnem meam et bibit meum ſanguinem in me manet et ego in eo. in his letari debemus. et in lectōe ſancta paſcamur et potemur.
bibit. et videt bonum de labore ſuo hoc donum dei eſt. Didici quod omnia
ſ vel in
opera que fecit deus ꝑſeuerēt in eter
perpetuum.
num. Non poſſum⁹ eis quicq; addere nec auferre que fecit deus vt timeatur. Quod factū eſt. ipm ꝑmanet.
ſ vt ſolis ortus et occaſus.
Que futura ſunt. iam fuerūt.
ſ animalia moriuntur et naſcuntur eiuſdē generis ſic et alia.
et de⁹ inſtaurat qd̄ abijt. Uidi ſub
ſ dextera eorum repleta eſt muneribus
ſole in loco iudicij impietatem. et in loco iuſticie iniquitatem. et dixi in
ſ in futuro.
corde meo. Iuſtum et impiū iudi
ſ nō mō
cabit dn̄s. et tempus omnis rei tūc
† ſ vel loquela filiorum ſ ſanctorum qui vere homines vel doctores.
erit. Dixi in corde meo de † filijs hominū. vt probaret eos deus et oſtenderet ſimiles eſſe beſtijs. Idcirco
ſ ſimilis.
vnus interit⁹ eſt hominis et iumētorum. et equa vtriuſq; condicio. Sicut moritur homo. ſic et illa moriuntur.
ſ vel et ſpūs vn⁹ oībus.
Similiter ſpirant omnia. et nihil habet hō amplius iumento. Cuncta ſubiacent vanitati. et om
† ſ Ne putaremus diuerſum de anima. † ſ Secundū corpus et membra. terra es et in terram ibis
nia ꝑgunt ad vnum locum † De terra facta ſunt. et † in terram pariter

Dixi in cor. m. Quaſi nō mirum inter ſtultū et impiū nihil diſtare. nec virtutē nihil valere. ſed indiſcrete omnia volutari. cum etiam inter pecudes et homines q̄ꝫtum ad corpus vel vtilitatem corporis nihil intereſſe videatur. vna condicō naſcendi. vna ſpēs moriēdi. Si aūt videtur diſtātia quod ſpūs hominis aſcendat in celū. pecoris in terrā deſcēdat. quis certus auctor? quis ſcit an vera an falſa ſint que ſperantur? Non hoc dicit. quia animā hominis putaret perire cum corpore. vel vnū locū beſtijs hoībuſq; preparari. ſed quia an aduentū chriſti oēs aīe hominū pariter deſcēdebāt ad inferos. Unde hominis pecoriſq; ſpūs eiuſdem vilitatis videbatur. et licet alter cū corpore periret. alter nō. Non multū intereat cum corpore perire et ad inferos deſcendere

Hiero. Dixi in corde meo de loquela filiorum hominū. quia probat illos de⁹. hoc ſolum inter homines et iumenta de⁹ eſſe voluit. quia nos loquimur. illa ſūt muta. et cum hoc ſit tn̄ oſtenditur nobis. quia ſcd̄m corpus iumenta ſumus. ſic iumentū morimur. et vnus omnibus ſpūs eſt aer ſcꝫ. hoc eſt enim qd̄ ait. et ſpirit⁹ vnus omnibus. et amplius homini a pecore nihil eſt

Alibi. Homines ⁊ iumēta ſaluabis dñe. Et alibi. Ut iumentū fact⁹ ſum. a. t. Et in ꝓphetis, homines ⁊ pecora in hieruſalē ſaluāda dicunt᷑ ⁊ impleri terram pecoribus et armentis

Quis nouit ⁊c. Nō dicit inter hoīs ⁊ pecudis dignitatē nihil īter eſſe. ſꝫ p quis :difficultatē rei mōſtrat. Quis eñ nō impoſſibile. ſꝫ difficile ī ſcripturis ſanctis ſepiſſime ſignificat. vt ibi. Generationē eius quis enarrabit. ⁊ dñe q̇s aſcēdet in ta. tu: Hieremias ꝯuis in hebꝛeo alit᷑. Et hō eſt. et quis ꝯgnoſcit eū? Int᷑ hoīes ⁊ beſtias hꝫ differentia eſt. ꝙ ſpirit⁹ homīs aſcēdit ī cęlum. ⁊ iumēti deſcēdit ī terram cū carne diſſolut⁹ nō tñ hui⁹ rei vir aliquis erudit⁹. ⁊ rei q̄ſi dubię cert⁹ aſſertoꝛ ſit

Deoꝛſū. Ad inferos. Fieri eñ pōt vt cito mutent᷑. ⁊ ſepe q̇ docti videbant᷑. ad inferos ducūt᷑. ⁊ ſimplices ⁊ ruſtici coronant᷑.

Et deprehendi ⁊c. Supioꝛi errore turbatus. quo putabam hoīes nihil a beſtijs differre ī hac ſtulta opinione duct⁹ ſum vt dicerē hꝫ tm̄ bonū. pſentē carpe voluptatem. qꝛ poſt mortē nō liceret. ſꝫ melius diuitię bonoꝝ opm. nihil eñ meli⁹ q̄ lętari hoīem in ope bono in elemoſinis. ⁊ hmōi. ꝓparando in cęlis theſauros Hanc eñ veracit᷑ habemus. Nō eñ poſſumus poſt hāc vitā rurſus noſtris laboꝛibus pfrui. aut ſcire q̄ ī mūdo futura ſūt p⁹ea.

Ca. IIII.

Uerti me. Plenius hunc locum dauid ī pſal. lxxij. ⁊ hiere. in ſuo volumine proſequuntur.

Et laudaui ⁊c: Hiero. Alij hunc locū ita intelligunt dicētes eos eē meliores q̇ mortui ſunt. q̄ viuentes.

reuertūt᷑ Quis nouit ſi ſpūs filioꝝ
ſ in celū. † ſ peccatores
adam aſcendat ſurſum. ⁊ ſi † ſpūs
qui vere iumentum vel ydiote.
iumentoꝝ deſcendat deoꝛſum? Et
deprehēdi nihil eē melius q̄ lętari hominē in ope ſuo. ⁊ hāc eſſe partem illius.
ſ .i. neſcit qualis ſit ei⁹ heres futurus.
Quis eñ eū adducet. vt poſt ſe futura ꝯgnoſcat?

Ca. IIII.

ſ Poſt predictam cogitationem.
Uerti me ad alia ⁊ vidi calūnias que ſub ſole geruntur.
ſ p calūnijs ſ que ſub ſole calamitas.
⁊ lacrimas innocentiū et neminē cōſolatorē. nec poſſe reſiſtere eoꝛum violentię. cunctoꝛū
ſ qui maioꝛ miſerie doloꝛ.
auxilio deſtitutos. Et laudaui magis mortuos q̄ viuentes. ⁊ fęliciorem vtroꝛūq̄ iudicaui. qui nec
ſ iō ſ cōpatōne boꝝ
ſ qui non ſentiunt has miſerias.
ſ alꝭ vtroq̄
dum natus eſt. nec vidit mala quę ſub ſole fiunt. Rurſum ꝯtemplat⁹
ſ conuertēs me ad alia.
ſum omnes laboꝛes hominū. ⁊ induſtrias aiaduerti patere iuidię
ſ alter alteri⁹ hōis inuidet et patet inſidijs glorioſus
proximi. Et in hoc ergo vanitas ⁊

licet ante fuerit peccatores. qꝛ hi in pꝛlio ⁊ quaſi in ergaſtulo. mortui ħo iā ſecuri. q̇ ⁊ peccare deſierūt. ſicut ⁊ iohes quo maioꝛ nō fuit in natis mulieꝝ minoꝛ eſt eo q̇ minim⁹ eſt in regno cęloꝝ. ⁊ coꝛpis mole liberatus neſcit cū apl'o dicere. Infęlix ego hō. quis me liberabit de coꝛ. moꝛ. h⁹? Meliorē aūt dicunt eū eſſe his duob⁹ q̇ nondū natus ē. in eo ꝙ nec mūdi miſerias vidit Animas aūt noſtras anq̄ ad coꝛpa noſtra deſcēdant. verſari dicūt apd ſuperos. ⁊ tamdiu eas eſſe beatas q̄diu pfruant᷑ choꝛo angelico.

Et feliciorem. Quia nec vidit hec mala. nec exptus eſt. nec ſm errorem coꝝ q̇ putant animas eſſe anq̄ hoīes fiant. Meli⁹ eſt itaq̄ omnino nō eſſe q̄ male viuere. Un̄. melius illi erat. ſi natus nō fuiſſet homo ille. q̄ pati ſubaudis ęternam penam.

In hoc er. va. Quid ergo vanius. q̄ ſuas miſerias non flere. alios iudicare. melioꝛibus inuidere?

Stult⁹ com. ma. ſ. ⁊c. Uult oſtēdere miſeꝝ. ⁊ q̇ habet. quia inuidię patet. ⁊ piculo ſubiacet. ⁊ q̇ nō habet. qꝛ inopia opprimit᷑. Aliter. Stultus cō. ma. ſu. a bono ope ceſſando. nec viriliter agēdo comedit car. ſu. carnalibus ſcꝫ deſiderijs tabeſcēs donec ꝯſumatur.

Stult⁹ cō. m. ſ. ⁊c. Hic eſt piger. q̇ in ꝓuerbijs ꝯtinēs man⁹ ſuas ſuper pectus ſuū deſcribit᷑. cui tanq̄ citus curſoꝛ venit inopia. Uel ſic q̇ alię felicitati inuidet. ⁊ q̇ ſpūs furoꝛe raptat᷑. quiq̄ inuidiā in ſinū recepit. nutrieritq̄ in pectoꝛe. iſte comedit animā ⁊ carnes ſuas. Quāto eñ illi felicius ſuccedit. tanto iſte tabeſcit. ⁊ paulatim in zelū ⁊ liuorē diſtillat. Aliter. Manus ſepe p opibus. Un̄. Uerbū qđ factū eſt in manus aggei .i. talia opa geſſit vt dign⁹ eſſet ad quē ſermo dei fieret. Et dauid. Qui docet manus meas ad pꝛliū. Stultus igit᷑ amplex⁹ eſt man⁹. ſ. extendere noluit. Un̄ nō comedit laboꝛes manuū ſuaꝝ. quos nec habet. ſꝫ ſm carnes ſuas viuens. i. ſapiētiā carnis. ⁊ carnis opibus vęſcitans.

Melior eſt p. Singularis nūs ī bono. duplex in malo. iō vnus pugill⁹ habꝫ requiem. due manus laboꝛem

Melior eſt p. Melius eſt modicum iuſto ⁊c. In ꝓuerbijs. Melioꝛ eſt parua acceptio cū iuſticia. q̄ multa genimina. cū iniquitate. eleganter iuſticia requiem habꝫ iniquitas laboꝛem

Conſiderās. Conuerſus ſuꝫ ad alios. ⁊ vidi eos plus q̄ neceſſe ē laboꝛare. Cōgregare p fas ⁊ nefas. ⁊ nō vti ꝯgregatis. ſeruare alijs. cum nec fratrem habent. nec ꝓpinquum. ⁊ nihil vanius deprehendi.

Un⁹ eſt ⁊c. Poſſumus hęc intelligere de his qui libros faciunt. ⁊ ignauiſ lectoꝛib⁹ relinquūt. De chriſto quidā hunc locū interpretant᷑. ꝙ ſol⁹ ⁊ abſq̄ comite ad mūdū redimendū venerit. ⁊ q̄uis p adoptionē. multi filij dei ſint. nullus tamē dignus. q̇ ī hoc ei ope iungeret᷑. cui⁹ laboꝛum nō eſt finis. qꝛ p nobis dolet. et oculus non ſaturat᷑ diuitijs. ſemp cupiens noſtrā ſalutē. Dolere aūt dicimus. ſm hoc. ſpūs poſtulat pro nob. g. inenarrabilibus. ita chriſtus pro peccatis noſtris dolet. i. dolere nos facit

cura ſupflua eſt. Stultus cōplicat
ſ manum ſuā ponit ſub a.
manus ſuas ⁊ comedit carnes ſuas dicens Melioꝛ eſt pugillus cū
ſ Melius eſt modicū iuſto ſuper d. p. multas.
ſ farris.
requie q̄ ꝯplena vtraq̄ manus cū
qua dign⁹ iuſt⁹ ſ ocio
† ſ diuitijs.
dolore ⁊ afflictōne animi Conſiderans repperi ⁊ aliā vanitatem ſub
ſ quo digna iniquitas.
ſ p hec alia
ſ ſol⁹ chriſt⁹ ſ aliquiſ hō † ſ in redemptione mundi.
ſole. Unus eſt. ⁊ † ſcđm non habet
ſ aliquē herodē cui cōgregata ſeruet
ſ poꝛtā
non filium. non fratrē. ⁊ tñ laboꝛare nō ceſſat. nec ſatiantur oculi
ſo peccata noſtra.
ſ nature etiā nō ſatiſfacit
ſ quia ſemp cupit vitam noſtram vel ſalutem
eius diuitijs. nec recogitat dicens
Cui laboꝛo. et fraudo animā meā bonis? In hoc quoq̄ eſt vanitas et afflictio peſſima Meli⁹ eſt ergo duos eſſe ſimul q̄ vnū. habēt eñ emolumentum ſocietatis ſuę. Si vnus ceciderit. ab altero fulcietur Uę ſoli quia cū ceciderit nō habet ſubleuātem ſe. Et ſi doꝛmierit duo fouebunt᷑ mutuo Unus quō calefiet? Et ſi quiſpiam ꝓualuerit ꝯtra vnum. duo reſiſtunt ei. Funiculuſ

Meli⁹ eſt ⁊c. Poſt ſolicitudines ⁊ miſerias. quib⁹ ſe cruciat qui ſine herede adquirēdis opib⁹ inhiat. ad ſodalitatē ſermo ꝯfert᷑. ⁊ dī quid boni habeat. qꝛ. ſ. alteri⁹ ruina alteri⁹ ſolatō ſbleuet᷑. ⁊ curas domeſticas ⁊ noctiſ requiē melius exigat. q̇ amicū fidū habeat. q̄ q̇ ſolis opib⁹ incūbat aquiſitis et ſi foꝛtioꝛ inimic⁹ ꝯtra eum ſurrexerit. alteri⁹ ſolatō ſuſtētari. ⁊ q̄nto duo differunt ſi amoꝛe ꝯiuncti ſunt. tanto trium plus valere ꝯtuberniū quia caritas vera nullo liuoꝛe violata. q̄nto auget᷑ nūo. tanto creſcit roboꝛe

Meli⁹ ⁊c Quia ſupius quorūdā intelligentiā ſup chriſto poſuimus etiā reliqua eodē oꝛdine tranſfigamus. Meli⁹ eſt duos ſimul eſſe q̄ vnum Melius eſt eñ habitantē in ſe habere chriſtū q̄ ſolū patere inſidijs aduerſarij Si eñ ceciderit vnus. erigit chriſt⁹ ꝑticipē ſuū Uę ei q̇ cum coꝛruerit. chriſtū non habet erigentē. ſi doꝛmierit vnus in moꝛte. ſ. et chriſtum ſecum habuerit: calefactus et viuificat⁹ citius reuiuiſcit. et ſi aduerſus cū pugnādo robuſte ei dyabolus inſtiterit. ſtabit homo: et chriſtus p homine ſuo. non ꝙ contra dyabolū chriſti virtus infirma ſit. ſꝫ ꝙ liberū homini relinq̄t arbitrium: et ruentib⁹ nobis ipſe in pꝛlio de nobis foꝛtioꝛ ſit Qꝛ ſi etiā pat et filius et ſpūſſanct⁹ aduenerit: nō cito rumpit᷑ iſta ſoliditas Qđ aūt non facile rumpit᷑ tamē aliqñ rumpit᷑. vt in iuda In iuda eñ triplex funiculus

fuit. ſ. q2 poſt bucellã introiuit in eũ ſathanas · dirupt⁹ eſt. Quãt ſupra · 7 ſi dor. duo. f. mutuo · de beliſeo ſumim⁹ exemplũ q̄ ɔtraxerit ſe cũ puero 7 dormierit 7 caleſecerit corpuſculũ eius · 7 ita viuificauerit reſurgentē. Niſi igit̃ chriſt⁹ nobiſcũ dormierit · et ĩ morte reqeuerit · calorem vite eterne acci/pere non valemus

Laodicen⁹ ſic dicit eccleſiaſten de ɔmuta/tõne bonoꝝ ĩ mala ſ. habere ſermonē · 7 exp̃mere inſipientē hoĩez q̄ futura nõ cogitans pñtib⁹ 7 caducis qua/ſi magnis 7 perpetuis delectat̃ · 7 poſt diuſa q̄ accidũt hoĩb⁹ ĩmu/tat̃ · q̄i generalē infert de morte ſentẽtiã q̄ in/numerabilis multitu/do intereat. 7 paulatĩ ɔſumat̃ 7 trãſeat vno quoq3 aliũ ĩ loco ſuo relinquẽte.

Melior eſt p. pau. Symachus ita. Melioꝛ eſt puer pau/per cũ ſapia. rege ſene 7 inſipiẽte q̄ neſcit pa/uere viciſſitudinē. Alt̃ eĩ de carcere exit ad re/gnũ. Alt̃ v̾o cũ etiã rex nat⁹ pauptate oppreſ/ſus eſt. Vidi oĩs vi/uẽtes q̄ gradiunt̃ ſub ſole cũ adoleſcẽte ſc̄do q̄ ſurrexit p eo. Infini/tus oĩs ppl's q̄ fuit añ vtrũq3 7 poſteri nõ le/tabũt̃ ĩ eo. ſ. 7 hoc aura 7 paſtiola venti

Grego. Põti eps ita. Ego p̄fero adole/ſcentulũ ſapiẽtē 7 pau/perē · ſeni regi 7 ſtulto · q̄ non putat q̄ poſſit aliq̄s de his quos vi/xit de carcere eĳcere vl̃ exire ad regnũ ſ. ĩpē de/praua poteſtate corru/ere. Fit eñ interdũ vt q̄ ſub adoleſcẽtulo ſa/piẽte fuerĩt ſine mero/re ſint · ita tñ vt cũ ſene añ verſati ſint. Qui ẽ ei poſtea nati ſũt · q2 ma/la p̄terita neſcierunt. nec adoleſcentē lauda/re pñt q̄ poſt reſurre/xit abducti opĩone p̾/uerſa. 7 impetu ſpũs aduerſantis.

triplex difficile rumpit̃. Melioꝛ eſt puer paup 7 ſapiens rege ſene et ſtulto. qui neſcit p̄uidere in poſteꝝ. Q7 de carcere cateniſq3 interdu3 quis egrediat̃ ad regnũ · 7 alius na/tus in regnũ inopia conſumat̃. Vi/di cunctos viuentes qui ambulãt ſub ſole cum adoleſcẽte ſc̄do · q̄ con/ſurgit pro eo. Infinitus numerus eſt populi omniũ qui fuerũt añ eũ 7 qui poſtea futuri ſunt nõ letabũ/tur in eo. Sed 7 hoc vanitas · 7 af/flictio ſpũs.

† ſ magnũ eſt eccĩam intrare · ſed ſine offenſiõe
† ſ affectum.
ſ vel tẽplũ
ſ mẽte digna aliter non audies
ſ aure cordis
ſ p̄cepta dei et obedias

Cuſtodi pedē tuum ingrediens domũ dei · 7 appropin/qua vt audias. Multo eñ melior eſt obedientia q̄3 ſtultoꝝ victime ·

ſ dum non obedierint et offerunt · ſi ocriſs m. t. a. al. et recoꝛ. f.

qui neſciunt quid faciant mali.

Ca. V

ſ Sicut iudei qui dixerũt · oĩa q̄cunq3 p̄cepit nobis fa/ciem⁹ et adorauerũt vitulũ

NE temere quid

† ſ vouendo deo, vel de diuinitate diſputando.

loquaris · neq3 coꝛ tuum ſit velox

† ſ voti vel nimis inquiſite diuinitatis

ad p̄ferendũ ſermonē coram deo ·

ſ non cõprehendes eũ · quia q̄ntum diſtat celus a terra. tantum noſtra ſcientia ab illius natura

Deus eñ in celo et tu ſup terram ·

† ſ conſiderati. † ſ de deo, de quo et vera dice/re periculoſum eſt.

idcirco ſint pauci ſermones tui ·

Hiero. Hebre⁹ me/us barachiã quē maxime admirant̃ ita expoſuiſſe teſtat⁹ eſt. Melioꝛ eſt ĩte/rioꝛ hõ q̄ poſt · xiiĳ. pubertatis annũ ĩ nobis p ſapiã3 exorit̃ · exterioꝛi hoĩe q̄ de matris aluo natus ē · q̄ neſcit recedere a viciõ · 7 q̄ de domo vinculato/rũ. i. vtero ad hoc exĳt. vt regnaret ɔtra vicia · q̄ etiã ĩ poteſtate ſua pau/per effect⁹ eſt mala oĩa ppetrãdo. Vidi eos q̄ ĩ poꝛi hoĩe vixerũt · 7 cũ ſc̄do poſt ɔuerſati ſũt. eo. ſ. q̄ prioꝛe deceſſo regenerat⁹ ē. ĩtellexi q̄de oẽs ĩ prioꝛe hoĩe peccaſſe · añq3 ſc̄do naſcẽte duo fierẽt. Qui v̾o ad melioꝛa ɔuerſi · 7 p⁹ y. lrãm philoſophoꝝ ſiniſtro tramite dimiſſo ad dexteꝝ apicē ɔtenderũt · 7 ſc̄m. i. nouiſſimũ ſunt ſecuti · nõ letabunt̃ in eo. i. ĩ prioꝛe

Origenes 7 victoꝛin⁹ · nõ multũ int̃ ſe differũt. P⁹ generalē eñ ſentẽtiã q̄ oĩb⁹ pat3 · q̄ melioꝛ ſit adoleſcẽs paup 7 ſapiẽs q̄3 rex ſenex 7 inſipiẽs · 7 q̄ freq̄nter eueniat vt ille p ſapiã3 ſuã etiã de carcere regis egrediens · ĩpet

p̄ p̄uerſo · 7 rex inſipiẽs impiũ p̾dat. Sup chriſto 7 dyabolo ſic interp̄tati ſunt. Pueꝝ pauꝑe3 7 ſapiẽtē: chriſtũ. Añ magnũ ē tibi vocari pueꝝ etiã eũ pauꝑem · q2 cũ diues eſſ3 · paup. p nob fact⁹ ē · ſapientē. q2 p̄ficiebat etate 7 ſapĩa. Iſte nat̃ ē ĩ regno ſenis · 7 iõ dic. Regnũ m. n. ē de h. mũ. ſi eſſet de h. mũ. r. m. mi. mei vtiq3. d. vt ñ tra. iu. nũc añt regnũ me. ñ ē · hic. In illius ſ. ſenis ſtulti regno q̄ oñ/dit ei oĩa regna mũdi. 7 glo. e. nat̃ ē opti⁹ pu/er · 7 de domo vinctã/toꝝ · de q̄b⁹ hieremias Vt hũiliaret ſub pe/dib⁹ ei⁹ oẽs vinctos t̃/re · p̄ceſſit ad regnũ · et abĳt in regionē lõgin/quã · 7 cõtra illos q̄ re/gnare eũ nolebãt poſt aliq̄ntulũ tp̄is rex reu̾/ſus. Vidit ergo ĩ ſpũ eccĩaſtes viuẽtes oĩs q̄ pñt adoleſcẽtis eē p̾/ticipes · dicẽtis · ego ſũ vita · veteri ſtulto rege dimiſſo chriſtũ ſeq̄ ſũt duo ex iſrl' ppli ſignifi/cant̃ · prioꝛ q̄ añ adnẽ/tum fuit. 7 poſterioꝛ q̄ antichriſtũ pro chriſto ſuſceptur⁹ eſt · q̄ prioꝛ nõ penitus ē abiectus Prima eñ eccleſia ex iudeis et apoſtolis cõ/gregata eſt · et ĩ fine iu/dei qui anti chriſtum pro chriſto ſuſcepturi ſunt · non letabuntur ĩ chriſto

ſ quia.

Multas curas ſequunt̃ ſomnia · 7

ſ in multiloquio peccatum non deerit ·

in multis ſermonib⁹ inuenie t̃ ſtul/ticia

ſ añt   ſ in baptiſmo · † ſ quia dies

Si quid vouiſti deo ne moꝛe/ris reddere.

dñi ſicut fur in nocte veniet   ſ nõ im/pleta   ſ indiſcreta   ſ vouete et reddite

Diſplicet eñ ei infide/lis 7 ſtulta p̄miſſio · ſed quecunq3

d. de. u. t.   ſ cito.

voueris redde. Multoq3 melius eſt non vouere q̄3 poſt votũ p̄miſ/ſa non reddere.

ſ ne vltra q̄3 potes vouea

Ne dederis os tu/um vt peccare facias carnem tuam

ſ quaſi ne putes omnia caſu agi nihil a deo p̄/videri

neq3 dicas coꝛã angelo nõ eſt p̄ui/dentia · ne foꝛte iratus dñs ſup ſer/mones tuos diſſipet cuncta opera manuũ tuaꝝ.

ſ etiã bona opera et tradat te in reprobum ſenſum ·
ſ ſomnia ne cures · quia vana ſunt.

Vbi multa ſunt ſom/nia · plurime ſũt vanitates 7 ſermo/nes inumeri.

† ſ non ſomnia · † ſ Iudicem peccati · quia vo/luntarĳ · vbi enim nõ ē volũtas · nõ eſt peccatũ

Tu vero deũ time ·

ſ tamē   ſ ab impĳs † ſ beati pauꝑes ſpũ

Si videris calũnias egenoꝛum 7 violenta iudicia et ſubuerti iuſtici/am in prouincia · nõ mireris ſuper hoc negocio q2 excelſo excelſioꝛ ali/us eſt. 7 ſup hos quoq3 eminẽtio/res ſunt alĳ 7 inſup vniuerſe ter/re rex impat ſeruienti

ſ potentũ   ſ a iudicibus.
ſ tanq3 deus non videat vel iniuſte agat.
ſ tyranno ·
ſ tyrãnos · † ſ angeli qui pro/hiberent niſi tempus expectarent
† ſ nunc. † ſ dominus cuncta prouidet et gu/bernat cui cuncta ſeruiunt vel inuita.

Auarus non implebit̃ pecunia · 7 q̄ amat diuiti/as fruct⁹ non capiet ex eis. Et hoc ergo vanitas. Vbi multe ſũt opes

ſ ſemp auar⁹ eget   ſ nõ dicit qui h3
ſ nec ſibi ſuſtinet inde beneſacere
ſ quia.

Appꝛopinqua. Moyſes accedit ad audiendum deu3 · alĳ non poſſunt.

Stultoꝝũ. inobe/dientium · qui donis et victimis · volũt eme/re impunitatem pecca/toꝝum · ſed domin⁹ ait miſericordiam volo 7 non ſacrificiũ Ca. V.

De⁹ eñ ĩ ce. ⁊c. Qui omĩa audit 7 vi/det · et ſtulticiam tua3 arguit q̄3uis ipſe in ce/lo et tu in terra.

Multas cu. ⁊c. quaſi. ſic qui mlta co/gitat · ipa frequẽt̃ ſom/niat. ſic in ſtulticia3 re/cidit. qui vltra ſe ď do diſputat. Vel q2 mo/do videm⁹ per ſpecu/lum 7 ĩ enigmate et q̄ſi per ſomnũ extimamus nos tenere q̄ď non habemus · et tñ nihil habemus

Multoq3 meli⁹. Sicut iudei q̄ dixerunt · oĩa q̄cunq3 p̄cepit nob deus faciemus · et adorauerunt vitulũ

Ne de. o. t. ⁊c. Quaſi. ne dicas te ex infirmitate carnis tue peccare tã/q3 reflectens culpam in auctorem. Vnde Ne declines coꝛ. me. in verba ma. ad excuſan. excu. in peccatis

Corã an. Qui aſtat vnicuiq3 7 oĩa deo nũciat ne putes oĩa latē deũ

Vbi multa ſ. ⁊c. Quaſi ne dederis os tu. ⁊c. q2 hec vita eſt q̄ſi ſom/nia · et multa vident̃ v̾a q̄ ſunt falſa · ſic et excuſatõ tua

Si videris ⁊c. Ac ſi dicat Ne dicas coꝛam angelo · non ē p̄uidentia q̄ď ē ɔtra eos. q̄ oĩa caſib⁹ agi putãt. et dei p̄uidẽtiã negãt Si tñ vi. c. e. ⁊c

Vniuerſe t. De⁹ patiẽs et redditoꝛ q̄ dic. Cum accepero temp⁹ ego

iuſticias iudicabo·
Dulcis eſt ſ. ⁊c.
Diuitem auarū quez
deſcripſerat· compat
operāti qui ſine cura
dormit·non diſtētus
ī nimietate cibi· cui p⁹
laborem gratus ē ſom
nus· ⁊ cibus ſimplex.
⁊ modicus minus one
roſus· ⁊ cito digeritur
Diues autem epulis
diſtentus curis anxi⁹
aut vix aut nūqꝫ ſom
no fruitur
Beati paupes ſpi
ritu· beati qui eſuriūt
⁊ ſitiunt iuſticiaz. quo
niam ipſi deum vide
bunt.
Ve vobis diuites
qui habetis conſolati
onem veſtram.
Eſt ⁊ alia īfir
mitas. Poſſumus
hec de philoſophis ꝟl
hereticis et eorum ſe
ctis vl' diſciplinis lege
re· qui in malum ſuuz
⁊ ſuoꝝ complicum fal
ſa dogmata congre
gant. vnde fructum
non capiant· nec ſuis
imitatoribus relin
quant· ſed omnes bo
nis opibus nudi ī ter
ram reuertent· et ma
nentes ī tenebris igno
rantie· quia abiecerūt
lumen vere ſapientie
omēs labores ſuos p
dant· cum ſcriptuz ſit
perdam ſapientiaz ſa
pientum ⁊c.
Hoc itaqꝫ ⁊c.
Melius dicit ei eſſe q
preſentibus fruit' bo
nis in leticia· et iocun
ditate· hic eſt enim vl'
parua voluptas· ibi
ſolicitudo et miſeria· ⁊
theſaurizat ⁊ ignorat·
cui co.e. Melius eſt au
tem ſpiritualem eſcaz
et potum· et leticiam a
deo datam intellige
re· ⁊ videre bonitatez
domini et habere io
cunditatem cordis ī la
bore bonorum operū
ſpe future retributōis
⁊ hec pars noſtra q̄m
nis non plena· donec
videamus facie ad fa
ciem· cuius viſio perfe
cta beatitudo. Et no
tandum ꝙ hec occu
patio. hec bona inten
tio ſpiritualis eſt· ⁊ ve
ra leticia· quā inſpirat
dei gratia· in adiuuā
do bona opa. C.VI
Eſt et aliud ⁊c. Deſcribit et aliter diuitem auarum qui cum omnia

ſ ſerui et ancille· et alij neceſſarij qui deuorāt congregata. ſ ergo
multi et q̄ comedunt eas. Et quid
ſ qui nō plus alijs vtit' eis · † ſ vt tantulus ſitiens in medijs vndis
ꝓdeſt poſſeſſori niſi ꝙ cernit diui
ſ enim † ſ requies eterna ſitienti·
tias oculis ſuis. Dulcis ē ſomn⁹
ſ bona ſ fatigato ſ facies q̄ ꝓdicat·
operanti· ſiue pāꝝ ſiue multū ꝯme
ſ ſupba ſcientia inflat.
dat· ſaturitas aūt diuitis non ſinit
ſ Cibis curiſqꝫ grauatum· † ſ diuitis auari.
eum dormire. Eſt ⁊ alia īfirmitas
ſ ſcz·
peſſima quā vidi ſub ſole. Diuitie
ſ ꝑiculum ſ Et et he
cōſeruate in malum dn̄i ſui. Pere
redi ſ ipſius ſ eni·
unt em̄ in afflictōne peſſima. Ge
† ſ amiſſis diuitijs patris
nerauit filiuz q̄ in ſumma egeſtate
ſ vterqꝫ ſ nud⁹ egreſſus
erit. Sicut egreſſus eſt nudus de
ſum de vte. ma. nu. r. ſ in terram
vtero matris ſue· ſic reuertet' ⁊ ni
ſ moriens
hil auferet ſecū de labore ſuo. Mi
ſerabilis prorſus īfirmitas. Quo
ſ quaſi nihil
modo venit· ſic reuertet'. Quid er
† ſ congregando diuitias ſ vanum.
go prodeſt ei ꝙ laborauit ī ventū
ſ panis abſconditus ſuauior·
Cunctis dieb⁹ vite ſue comedit ī
ſ meroris
tenebris ⁊ ī curis multis· ⁊ in erū
na atqꝫ triſticia· Hoc itaqꝫ mihi vi
ſum bonum ē· vt comedat qs ⁊ bi
bat ⁊ fruatur leticia ex labore ſuo
quo laborauit ipe ſub ſole numero
dierum vite ſue quos dedit ei de⁹.
⁊ hec ē pars illi⁹. Et omni homini
ſ bonorum
cui dedit de⁹ diuitias atqꝫ ſubſtan
ſ ſine me nihil poteſtis facere ſ ſpe·
tiaz· poteſtateqꝫ ei tribuit· vt come
dat ex eis ⁊ fruat' pte ſua· ⁊ letetur
ſ ſpe retributōis ſ quia·
de labore ſuo. hoc ē donū dei. Nō
em̄ ſatis recordabit' dieꝝ vite ſue·
ſ inſpirādo † ſ ſpiritualibus
eo ꝙ de⁹ occupet delicijs cor ei⁹

Ca. VI.

EſT ⁊ aliud ma
lum quod vidi ſub ſole· ⁊
ſ hoc. ſ.
quidē frequēs apud homies. Uir
cui dedit deus diuitias ⁊ ſub

ſtantiaz ⁊ honorē· ⁊ nihil deeſt aie
vel eius ſ qz
ſue ex omnib⁹ q̄ deſiderat nec tri
ipſe non vult.
buit ei poteſtatē de⁹ vt comedat ex
ſ quod cōgregat·
eo. ſz homo extrane⁹ vorabit illud
Hoc vanitas ⁊ miſeria magna eſt
ſ etiaz ſ yperbole
Si genuerit quiſpiam cētum libe
ſ alijs
ros· ⁊ vixerit multos annos ⁊ plu
hominibus.
res dies etatis habuerit· ⁊ aīma il
lius nō vtatur bonis ſubſtātie ſue
ſepulturaqꝫ careat: de hoc ego ꝓ
ſ vel ꝙ ſ qui ſtatim
nuncio quia melior illo ſit aborti
moritur. cum ille diu crucietur· † ſ ad lucem
uus· fruſtra em̄ venit ⁊ ꝑgit ad te
nebras. ⁊ obliuione delebit' nomē
ſ iuſticie· † ſ noluit
eius. Non vidit ſolē· neqꝫ ꝯgno
cognoſcere.
uit diſtantiam boni ⁊ mali. etiaz ſi
ſ ſenſus malorum immutabilis.
duobus milibus annis vixerit et
non fuerit ꝑfruitus bonis. Nōne
ſ in terram vel in iudiciuz
ad vnum locum properāt omnia.
ſ ī victu·
Omnis labor hominis in ore ei⁹.
ſ tamen · † ſ quia neceſſe eſt iterum comedere
ſed anima eius non iplebitur bo
ſ vtriqꝫ neceſſe mādu care.
nis. Quid habz amplius ſtulto ſa
† Curet vnde viuat·
piens. ⁊ quid paup niſi vt pergat
ſ vict⁹ ſ pro·
illuc vbi eſt vita. Meli⁹ eſt videre
ſ an ſit cupiēdum ſ temere
quod cupias q̄ʒ deſiderare qd ne
ſcias· ſed ⁊ hoc vanitas eſt. ⁊ p̄ſū
ſ dei filius homo † ſ a prophetis.
ptio ſpūs. Quis futur⁹ eſt. iā vo
ſ emanuel ſ ver⁹.
catum eſt nomen ei⁹. ⁊ ſcitur ꝙ hō
ſ iam· † ſ patrem ſcz ſecundū hu
ſit· ⁊ non poſſit contra fortiorē ſe
manitatem. Unde· pater maior me eſt·
in iudicio contendere. Uerba ſunt
† ſ Qui vehementer emungit elicit ſanguinem
plurima multaqꝫ in diſputando
ſ Unde· ne euaneſcas in ſapientia tua· nō pl⁹ ſapere q̄ʒ oportet·
vanitatem habentia.

Ca. VII.

QUid neceſſe eſt
† ſ noli altum ſape ſz time·
homini maiora ſe q̄rere·
ſ etiam ſ quid ſit vtile ꝟl cōtra.
cum ignoret quid conducat ſibi in

habeat bōa· nihilomi
nus nimia parcitate ſe
cruciat neſciens cui cō
greget.
Uir cui dedit.
Poteſt hoc de popu
lo iſrael accipi· cui de
dit dominus legem et
prophetas et promiſſi
ones. Unde. Auferet'
a vobis regnum dei.
et d. g. f. fru. e. hec om
nia ad gentes tranſla
ta ſunt· et vidēt iudei
bona ſua· ⁊ non fruun
tur· ⁊ gentes multo me
liores· quāuis in fide
nouelle· et quaſi abor
tiue· q̄ʒ illi qui de pa
trum antiquitate glo
riantur dicentes· pat'
noſter abraaz eſt. ⁊ ta
men ad vnum locum·
id eſt· ad iudiciuz pro
perabimus omnes
Sepulturaqꝫ
careat. Adeo auar⁹
vt nec de ſepultura co
gitet. vl' ſepe pro diui
tijs occiſus abijcitur ī
ſepultus. vel quia nul
lam ſui memoriam re
linquat cum omnibus
bonis affluat.
Omnis la. ho. ī
o. e. hoc ē qd laborā
do didicit homo. id ē
rationalis. in ore ha
bet quia alios docet.
Anima ei⁹ n̄ im
plebitur. quia ſem
per cupit diſcere qd
doceat· et hoc habet
ſtulto plus· quia cum
beato paupere tendit
ad chriſtum qui eſt vi
ta· ⁊ qui ait· beati pau
peres ſpiritu q̄m ipſo
rum eſt regnum celoꝝ
Quis futur⁹ ē.
Omnium hominuz q̄
futuri ſunt corpore cir
cundandi· iam deus
vocabulum nouit ne
poſſit homo reſpōde
re contra artificem. q̄
re ita vel ita ſit factus
Quanto em̄ amplius
q̄ſierim⁹· tāto magis
oſtendit' vanitas no
ſtra et verba ſupflua·
et non ex p̄ſcientia dei
tollitur liberum arbi
trium· ſed cauſe ante
precedunt· quare vnū
quodqꝫ ſic factum ſit
Uerba ſūt plu
rima multaqꝫ.
Quaſi dei quidem fi
lius futurus eſt homo
tu autem noli vltra in
quirere qual' quomo
do· et huiuſmodi· ſed crede generationem eius.

Melius eſt no.
vo. Memoria bono-
rū opm q̄ delectet au-
ditorū corda. ſicut na-
res vnguēta. Vn̄. me
moria iuſtoꝝ in laude
nomē impiorum pu-
treſcet.

Et dies mor. b
eſt. Meli⁹ eſt miſere vi
te tormēta ⁊ tribulati
ones. ⁊ labores morē
do euadere. q̄ȝ ad hec
naſci ⁊ ſuſtinere

Melior ē ira.
contra peccatū tuū vl'
alienū q꞉ corrigis. non
quia vltionē cupis

Meli⁹ ē a ſa.
Meliora ſunt amici
vulnera q̄ȝ fraudulen
ta inimici oſcula.

Uerba adulantis
magis īſenſata ad ſpi
nas. i. ſeculi curas mo
uentia: q̄ ducūt ad ge
henne incendia

Sapiens pfectus
nulla argutōe īdiget.
nulla calūnia turbat'.
q̄ de ſapiēte in pfectu
poſito eſt accipiendū.
q̄ aliqn̄ turbat' de in-
q̄tate iudicij. cū deus
ſtatī nō ſubuenit. al's
punit.

Melior eſt e. fi:
o. Perfectō. Qui pſe-
uerauit ſalu⁹ erit. Me
lior eſt ꝯſummata iu-
ſticia q̄ȝ inchoata. et
orōis epilogi. q̄ȝ exor-
dia. hic certamen. ibi
victoria. ⁊ cū venerit
qd' pfectū ē e. qd' ex p. ē

Arrogante. Hu
ic arrogāti ꝯtrarius ē
q̄ in euāgelio pauper
ſpū legitur.

Quid putas.
Alit. Hic debes viue-
re. vt ſp p̄ſentes dies
ſint tibi meliores q̄ȝ p̄-
teriti. ſp eſt em̄ tempus
opandi. ne cū ceperis
decreſcere. dicat' cur-
rebatis bn̄ q̄s vos im
pediuit nō obedire ve
ritati? Et itē. Incipien
tes ſpū nūc ꝯſummami.

Conſidera o.
dei. q̄ȝ magna q̄ȝ mi-
rabilia. aliū gratuita
pietate eligit. alium iu
ſto iudicō deſpic. Vn̄.
Jacob dilexi. eſau o-
dio habui. ⁊ vniuerſe
vie dn̄i. mīa ⁊ vi.

Malā diem in
dicij. q̄ mala videtur
malis. Vn̄. Dies illa
dies ire ⁊c. Vl' bōa et
mala. i. pſpera ⁊ adū-

ſ Propria ne dum aliena. q̄ȝto minus ergo cō
prehēdet celeſtia. ſ al's numero. ſ patria no
ſtra paradiſus eſt.
vita ſua numeꝝ dieꝝ pegrinatio
ſ q̄ vehementer et homo fugit et nunq̄ȝ i eo
dem ſtatu permanet.
nis ſue. ⁊ tpe quod velut vmbra
ſ homo ſ cū ignoret
p̄terit. Aut quis ei poterit īdicare
ſ in tempore.
quid poſt eum futuruȝ ſub ſole ſit
ſ ergo ſ bona fama
Melius eſt nomen bonū q̄ȝ pcio-
ſ quaſi in morte patet
quid vel quales ſum⁹. in natiuitate neſcitur
ſa vnguenta. ⁊ dies mortis q̄ȝ na-
ſ vbi oſtendit' miſe
ria fragilitatis noſtre in preſenti cadauere.
tiuitatis. Melius eſt ire ad domū
ſ vbi obliuiſcimur quid ſumus preſenti in
luctus q̄ȝ ad domū ꝯuiuij. In illa
ebriati luxuria
em̄ finis cunctorum ammonet' ho
ſ .ſ. cadauer.
minū. ⁊ viuens cogitat quid futu
ſ vel us ſ cōtra vicia. ſ Qui diſ
ruȝ ſit. Melior ē ira riſu. q꞉ p triſti
ſoluit etiam ſapientem
ciam vult⁹ corrigit' animus delin-
ſ iō. ſ vere ſ beati qui lugent q.
ipſi conſolabuntur
quentis. Cor ſapiētū vbi triſticia
ſ riſus dolore miſcebitur. ſ ergo.
eſt. ⁊ cor ſtultoꝝ vbi leticia. Meli
ſ magiſtro ſ platorū
us eſt a ſapiente corrigi. q̄ȝ ſtulto-
ſ ſi cecus ceco ducatū pbeat am. i fo. ca.
rum adulatōne decipi. Quia ſicut
ſ inſuauis.
ſonitus ſpinaꝝ ardentiū ſub olla.
ſic riſus ſtulti. Sed et hoc vanitas
ſ abundans iniquitas. ſ refrigeſcet ca. mul.
Calūnia ꝯturbat ſapientē. ⁊ pdet
ſ Melior eſt ira riſu. ſed non ea que impatien
robur cordis ei⁹. Melior eſt em̄ fi
tem facit que eſt arrogantis.
nis oratōis. q̄ȝ principiū. Melior
ſ ergo ſ incō
eſt patiēs arrogante. Ne ſis velox
ſideratus ſ expers conſilij.
ad iraſcendū. q꞉ ira in ſinu ſtulti re
q̄eſcit. Ne dicas. quid putas cau
ſ Abrae yſaac et moyſi. q꞉ tūc multi icreduli
ſe ē q̄ priora tpa meliora fuere q̄ȝ
ſ ſub chriſto quia et modo multi ſunt fideles.
nunc ſunt? Stulta eſt em̄ huiuſce-
modi interrogatō. Utilior eſt ſapia
ſ q̄ȝ ſola. bonum eſt enim indigenti neceſſaria
tribuere. ſed melius eſt vtrumq̄ȝ ſ corde.
cum diuitijs. et magis pdeſt vidē-
ſ iuſticie. ſ non tantū ſ vera.
tibus ſolē. Sicut em̄ ptegit ſapia
ſ et habentē et cui dat'. ſ quia vtrūq̄ȝ pro
ſic ptegit pecunia. Hoc aūt plus
deſt. ſed plus eruditō
habet eruditō ⁊ ſapiētia. q̄ vitam
ſ etiam ſine pecunia
tribuunt poſſeſſori ſuo. Conſidera
opera dei. q̄ nemo poſſit corrigere
ſ Preſenti in qua mereri debes vitā eternā.
queȝ ille deſpexerit. In die bona
ſ virtutibus et operibus
fruere bonis. ⁊ malā diē p̄caue. Si

cut em̄ hanc ſic ⁊ illā fecit deus. vt
ſ Juſtus dn̄s in omib⁹ vi. ſu.
nō inueniat hō ꝯtra eū iuſtas que
ſ vana opinione hominū
rimonias. Hec quoq̄ȝ vidi in die
ſ Quāuis innocēs
bus natiuitatis mee. Juſt⁹ perit i
affligitur. ſ feliciter.
ſua iuſticia. ⁊ impi⁹ multo viuit tē
ſ Quāuis malus. ſ ſummū ius ſum
ma iniuria eſt.
pore in ſua malicia. Noli eſſe iu-
ſ non relaxando ſ qui perſcrutator ē
maieſtatis: opprimitur a gloria
ſt⁹ multū neq̄ȝ pl⁹ ſapias q̄ȝ neceſ
ſ Peccaſti. quieſce. quere medicinam.
age penitentiam. non enim vult deus morteȝ
ſe ē. Ne obſtupeſcas. ne ipie agas
peccatoris. ſed vt con. et vi.
multū. Et noli eſſe ſtultus ne mori
ſ ſubito preoccupatus ſ maxime ad dome
ſticos fidei. ſ carnaliter et ſpiritualiter
aris i tpe nō tuo. Bonū ē te ſuſtē
ſ vel ab alio iuſto
tare iuſtū. ſed ab illo ne ſubtrahas
ſ qui pluit ſup bo. et ma.
manū tuaȝ. quia q̄ deū timet nihil
ſ quaſi melior ē ſapia fortitudine ſ chri
ſtus qui eſt ſapientia redemit nos cum angeli
negligit. Sapiētia ꝯfortauit ſapiē-
non poſſunt. ſ omēs
tē. ſup decē pricipes ciuitatis. Nō
enim peccauerūt et egent gra. dei.
eſt em̄ hō iuſt⁹ i terra. q̄ faciat bo-
ſ nec ifans vni⁹ diei
num ⁊ nō peccet. Sȝ ⁊ cūctis ſer-
ſ de te ſ quaſi homo
monibus q̄ dicunt' ne accōmodes
non au diens. et non habens in ore ſuo redar.
cor tuū. ne forte audias ſeruū ma-
ſ Qua iudice. nemo nocens abſoluitur
ledicentē tibi. Scit em̄ conſciētia
ſ Quod tibi n̄ vis ne feceris alijs. et patere le
gem quā ipſe tuleris
tua q꞉ tu crebro maledixiſti alijs.
ſ iquirēdo ſapientiā. ſ apud me
Cuncta temptaui i ſapiētia. Dixi.
Quāto ad ſapientiam accedis. tanto a te rece
Sapiens efficiar. ⁊ ipa longi⁹ re
dit et altiorē ſe oſtendit ſ antequā inquireres
ceſſit a me multo magis q̄ȝ erat. Et
apparuit ſ eius ſ Nullus in hac vi
alta pfunditas. quis inueniet eā?
ta. in qua videmus per ſpeculum in enigmate
Unde. Non videbit me homo et vi.
Luſtraui vniuerſa animo meo. vt
ſcirē ꝯſiderarē ⁊ q̄rerē ſapientiaȝ
ſ qui eſſet maior alijs impietatibus.
⁊ ratōem. ⁊ vt ꝯgnoſcerē impieta
ſ que habet principatum inter errores
tem ſtulti. ⁊ errorem imprudenti-
ſ inter omnia
um. Et inueni amariorem morte
hereſiȝ ſ amorem qui mors anime eſt ſ mu
mulierem. q̄ laque⁹ venatoꝝ eſt. et
lieres heretici.
ſagena cor eius. Uincula ſūt man⁹
ſ iuſtus. Fugite fornicationem. et here
ticum hominem poſt primam et ſecundam cor
rectionem deuita.
eius. Qui placet deo effugiet illā
qui autē peccator: capietur ab illa
ſ apud me diſpoſui.
Ecce hoc inueni dixit eccleſiaſtes.

ſa. pnt iuſte euenerint.
ſuſtine viriliť. Omnia
em̄ iuſte. q̄ȝuis occulte
⁊ hoc eſt. vt n̄ inue. ⁊c.

Uiuit felicit'. Vn̄.
zelaui ſup iīquos pa.
p. vi. Et abacuc. Qua
re taces impio deuorā
te iuſtiorē ſe. ⁊c. Expe-
ctat aūt iuſt⁹ iudex. vt
retbuat vnicuiq̄ȝ ſm
opa ſua i tpe. ſm illd.
Cū accepo tps. ego iu
ſticias iu. Unde. Noli
emu. i. malig. neq̄ȝ ze-
la. fa. ini.

Noli eſſe ⁊c.
Judiciū ſine mīa ei q̄
non fec mi. Et alibi.
Nolite iudicare. et nō
iudicabimī. Et illud.
dimitte n. d. n. ſi. ⁊n.
di. de. no. Corrigat q̄
ſapiēs vt magiſter. cō
patiatur vt pater.

Et noli eē. Impij
nō dimidiabunt dies
ſuos. q̄i. noli īpenitēs
puocare deū. vt etiaȝ
viuēti iferat ſuppliciū
ſic fecit dathā ⁊ aby-
ron

Nihil negli. Di
bus ſine reſpectu pſo
naꝝ bn̄fac. Vl'i pſpe
ris et in aduerſis pui
det ſibi

Decē principes
angelos q̄ ciuitati no
ſtre. i. ecclie. tāq̄ȝ cuſto
des. i. auxiliatores p̄-
ſūt. ⁊ decē dicūt' q꞉ de
nari⁹ nūs ē pfectus

Sȝ ⁊ cūctis. ⁊c
Hoc ȝ ſapiētē maledi
corū līguas nō attēde
re. ne cū ipē idē faciat.
ſibi velit ignoſci. ⁊ ali
os rephendi. Si em̄
hoc fecerit. ſp curioſus
et iratus erit. q꞉ nec ſer
uorū linguas ꝯpeſcere
valebit

Uenatorū. De
monū qui venant' ani
mas noſtras. quorum
mulieres retia et ſage
ne heretici

Ecce hoc iueni
Hoc inueni qd' paula
tim peccādo. ⁊ ad vnū
delictū aliud appone-
do grandē nobis effi
cimus ſummā malorū
vl' peccatoꝝ. et cū vix
de paucis viris bonos
inuenerim ita vt i mil-
le vn⁹ potuerit īueniri
mulierē bonā oīno in
uenire n̄ potui. q꞉ oēs
me ad luxuriā n̄ ad v
tutē deduxerūt. et cū
cor hoīs ab adoleſcen

tia ad maliciā diligēt
ē appoſitū· ꝛ pene oēs
offenderūt deum · in
hac ruina generis hu
mani facilior ad caſuꝫ
eſt mulier. Vñ poeta.
Variū ꝛ mutabile ſꝑ
femina

¶ Inuenirem ra
toem. Quācūqꝫ rem
vel diſcretōꝫ inter ho
mies ꝛ coꝝ mores · q̄s
perfecte bon⁹ niſi ſol⁹
chriſt⁹. Vñ. Nō eſt q̇
ſa. bo. ñ ē vſ. ad v.

¶ Virū chriſtū q̄ ca
put eſt omniū bonoꝝ
qđ ſigurat ꝑ millena
riū q̄ pfect⁹ nūs eſt

¶ Solūmō hoc.
Ne videat ꝯmunem
omniū hominuꝫ natu
ram damnare· ꝛ deuꝫ
eius auctorē accuſare·
vigilanter adiecit ſo
lūmodo ꝛc. Quaſi hō
quidē bon⁹ fact⁹ eſt ·et
libero arbitrio dereli
ctus ſpōte cadit ꝛ imi
ſcet ſe vanis curis ꝛ ſu
perfluis

¶ Quis talis Di
xi ſupius vix bonū ho
minē inueniri: cū a do
homines ſint boni fa
cti. Nūc que bona eis
dederit tanqꝫ gratula
bundus enumerat. ſa
pientiā· ratōeꝫ · arch a
na ꝯgnoſcere

¶ Ca. VIII·

¶ Nec dicere ei.
Precepta dei nō ſūt
diſcutienda q̄re illa ꝑ
cepit· ſꝫ facienda

¶ Nō eſt i ho.
Quaſi · nō debes mo
leſte pati· ſi futura nō
ſcire potes· ſi a potēti
oribus impijs ſepe op
primeris. q2 cito omīa
finiunt. ꝛ mors omnia
equaliter rapit.

¶ Vidi impios.
Neci morte penitent.
quoꝝ q̄nto accuſatio
rarior ꝛ difficilior tan
to peccādi libertas vi
det eis eſſe maior.

ſ vel vnum ad alterum·
vnum ꝛ alteꝝ· vt inuenirē rationē
quā adhuc querit anima mea ·et ñ
ſ Vir a virtute. fortes vel ratōem ſigni
iueni Virum de mille vnū repperi
ficat q̄ ſenſualitati preſidet . Mulier a mollicie
mulierē ex omibus non iueni Ho
molles et inconſtantes· vel ſenſualitatem
lūmodo hoc inueni ꝙ fecerit deus
ſ bonuꝫ· ſ ꝑ lī
hominē rectū· ꝛ iṗe ſe infinitis mi
berum arbitrium ſ nul
ſcuerit queſtiōib⁹ Quis talis vt ſa
·lus· ſ pauci † ſ oblique vi
detur de ſe dicere
piens eſt: Et quis nouit † ſolutōem
ſ diuini vel enigmatis
verbi:

¶ Ca. VIII.

ſ quia ſ qua diſcernitur actus.
Sapientia homi
ſ in opibus
nis lucet in vultu eius ·et
ſ deus ſ Qui ſperant ſuꝑ miſericordiam dñi :
muta būt fortitudinē. † ſ vt boni fierent ex ma
potentiſſimus faciē illius † ꝯmuta
lo. ſ iō. ·|· ſ iubar chriſti· de quo deus iudiciū
tuum regi da· ·|· ſ firma immobilia·
uit. Ego ·|· os regis obſeruo· ꝛ ·|· p̄ce
ſ quod in te eſt.
pta iuramenti dei. Ne feſtines re
† ſ voluntate que non deſerit niſi deſeratur·
·|· ſ neſcis quid pariat tibi ventura dies.
cedere a † facie eius ·|· neqꝫ ꝑman eaſ
ſ verbo vel exemplo. ·|· ſ omnia q̄cunqꝫ vo. fe.
in oꝑe malo· ·|· q2 omne qđ volue
ſ cuius dicere facere eſt·
rit faciet· ꝛ ſermo illi⁹ poteſtate ple
ſ voluntati eius
nus eſt· Nec dicere ei quiſqꝫ pōt·
quis reſiſtet ſ ergo ſ i hac vita † ſ do
quare ita facis: Qui cuſtodit † p̄ce
mini ſ in futuro
ptum · non experietur quicqꝫ mali ;
Temp⁹ ꝛ reſponſionē. coꝛ ſapien
ſ q2· † ſ circumciſionis. ba
ptiſmi· ·|· ſ id eſt omnia tpus hñt a deo iuſte or
dinata · ſ Hic cuſtodiēda ſūt p̄cepta vt ſapiē
ter itelligas qđ quō facias qñ et quare
tis intelligit· Omni † negocō ·|· tpus
ſ tñ ſ hec igno
eſt ꝛ oportunitas· ꝛ multa homis
rātis qui ad laboreꝫ naſcit· aliud ſperat ·aliud
itelligit ·|· ſ neſcia mens hominum fati
afflictio· qui ignorat p̄terita· ꝛ ·|· fu
ſortiſqꝫ future ·|· ſ alias nuncio.
tura nullo ſcire poteſt ·|· initō. Non
ſ c⁹libet ſ poteſtate· † ſ exire de
corpore
eſt in hominis dicione † prohibere
ſ exeuntem.
ſpūm. nec habꝫ poteſtatē i die moꝛ
† ſ Incurſu demonum vel vicioꝝ quia peni
tis· nec ſinit quieſcere † ingruente
tere noluit· ſ in qua confidebat
bello· neqꝫ ſaluabit impietas impi
um. Omnia hec conſideraui· ꝛ de
di coꝛ meū in cunctis oꝑibus que
fiunt ſub ſole. Interdū dominatur
ſ princeps· tyrannus· epūs· † ſ Quia ſanguis
homo homi in malū ſuū † Vidi im
ſubditorum de manu eius requiritur·
pios ſepultos qui etiam cū adhuc

ſ in eccia. † ſ corꝑe nō mente ·et p̄
erant non ꝑderant ·|· ſ a ſubditis et timentib⁹
viuerēt. i loco ſancto † erant· ꝛ ·|· lau
vel adulantibus ·|· ſ tanqꝫ iuſti·
dabant in ciuitate quaſi ·|· iuſtoꝝ
ſ hec vaitas. hec laus. hec dñatō
oꝑm· ſed ꝛ hoc vanitas eſt . Etem
ſ a deo. † ſ cuꝫ peccat· ſed ſat cito
quia ſat bene.
quia nō profert † cito cōtra malos
ſ vel ſcientia. ·|· ſ Nihil timētes in futurū qua
ſentētia. ·|· abſqꝫ timore vllo filij ho
ſi non iudicandi
minū ꝑpetrant mala. At tñ pecca
ſ in tota vita ſua·
tor ex eo ꝙ centies facit malū · ꝛ ꝑ
ſ dei ſ expectat ad penit·
patientiā ſuſtētatur. Ego cognoui
ſ hoc ſ et ideo penitentibus.
ꝙ erit bonū timētibus deū· qui ve
† ſ huius ſeculi quia aliud nō q̄rit ·|· ſ Qui nō
rent faciem ei⁹. Non ſit † bonū ·|· im
timet· et ideo non penitet
pio. nec ꝓlongent dies ei⁹ Sꝫ qua
ſi vmbra trāſeant q̄ nō timēt facieꝫ
dñi. Eſt ꝛ alia vanitas q̄ fit ſuꝑ ter
† ſ afflictōnes vt lazaro·
rā. Sunt iuſti quib⁹ † mala ꝓueni
ſ mala. ſ. ſ peccatorum·
unt quaſi oꝑa egerit impiorum Et
·|· ſ ab omi aduerſitate vt diues qui induebat
purpura et biſſo
ſunt impij q̄ ita ·|· ſecuri ſūt quaſi iu
ſcꝫ bona ſ fortui
ſtoruꝫ facta habeāt Sed ꝛ hoc va
tum † ſ ſecundū īfirmos ſ ſecundū ſe ſ bo
niſſimū † iudico. Laudaui igit leti
ne conſcientie·
ciam ꝙ nō eſſet homini bonuꝫ ſub
ſ in hoc tempore † ſ panē qui de celo deſcendit
·|· ſ vinum quod letificat coꝛ hominis·
ſole· niſi ꝙ † comederet ꝛ ·|· biberet.
ſ ſpe boni
atqꝫ gauderꝫ. ꝛ hoc ſolū ſecū affer
ret de labore ſuo in dieb⁹ vite ſue
ſ ſic.
quos dedit ei de⁹ ſub ſole Et appo
ſui coꝛ meū vt ſcirē ſapiam. ꝛ intel
ſ boni vel mali·
ligerē diſtinctōꝫ que verſat i terra.
ſ vere rōnalis † ſ proſperitate ·|· ſ in omi tpe
Eſt homo q̄ † dieb⁹ ꝛ ·|· noctib⁹ ſom
ſ cordis. ·|· ſ intentus
num nō capit oculis. ꝛ ·|· intellexi ꝙ
diuine philoſophie. nec tñ poteſt cōprehendere
omniū oꝑm dei nullā poſſit hō in
et hoc eſt et intellexi
uenire ratōem eoꝝ q̄ fiunt ſub ſole
ſ accedet homo ad coꝛ al.
Et quāto plus laborauerit ad que
et ex. d.
rendū. tanto minus iueniet Etiam
ſ qui videt.
ſi dixerit ſapiēs ſe noſſe: nō poterit
ſ ne dum ſcire
reꝑire Omnia hec tractaui i corde
meo vt curioſe intelligerem

¶ Ca. IX.

ſ vt videtur. :
Sunt iuſti atqꝫ

¶ Et laudabāt.
Valde laudat pecca
tor in deſiderijs aīme
ſue et iniqu⁹ bñdicit·

¶ Timenti h⁹ de.
Timēt pñtiam eius in
die iudicij. horrenduꝫ
eſt incidere in manus
dei vi·

¶ Nec ꝓlōgent
d. e. Sꝫ ſcito moriat
ne diu viuens peiora
mereat tormēta dum
plura ꝛ peiora peccat.
vñ quid auaro impre
cer niſi vt diu viuat :

¶ Sūt iuſti q̄
bus m. p. Vt filijs
aaron ſacrificantibus
ſcōm hebreos · et ma
naſſes poſt tanta ma
la a captiuitate in re
gnum reductus felicit
vixit·

¶ Ratōꝫ ꝛc. Qua
re hic paup. hic diues
hic cecus naſcat. h mā
cus de geminis. vl hic
ſtatim baptiſatus ſal
uatur · ille ſtatim mor
tuus damnetur et mlt
ta in id genus

ſ ab ipo diſponūť.
ſapientes. ⁊ opa eoꝝ in manu dei
ſ etiā cū beneſecerit ſ dei
⁊ tñ neſcit hō vtꝝ amore an odio
ſ vbi omnia apta.
dign⁹ ſit. ſed oīa in futuro ſeruanť i
ſ bona et mala promiſcue.
certa. eo ꝙ vniuerſa ęque eueniāt
iuſto ⁊ impio. bono ⁊ malo. mūdo
⁊ immundo. īmolanti victimas et
ſ opinione hominum.
ſacrificia ꝯtemnēti. Sicut bonus.
ſic ⁊ peccatoꝛ. vt piuruſ ita etiā ille
vtꝝ deierat. Hoc eſt peſſimū inter
omnia quę ſub ſole fiūt. qꝛ eadem
cunctis eueniunt. Uñ ⁊ coꝛda† fili
ſ carnalium. † ſ non timent peccare.
orum hominū† impleñť malicia. et
ſ in peccatis. ſ mala.
contēptu in vita ſua. ⁊ poſt hęc ad
ſ qꝛ
inferos deducenť Nemo eſt q̄ ſem
per viuat. ⁊ qui huius rei habeat
ſ ſemp viuendi. † ſ peccatoꝛ qui poteſt conuer
ti et ꝑficere. ſ Canis viu⁹ gētilis qui deo viuit
fiduciam. Melioꝛ eſt† canis viuuſ
ſ iudeo incredulo et ſupbo
ſ Moꝛtuo iuſto q̄ nihil pōt meritis ſuis addere
leone moꝛtuo. Uiuētes em̄ ſciunt
ſ incternum niſi caueant.
ſe eſſe moꝛituros Moꝛtui vero ni
ſ de mundo
hil nouerunt amplius. nec habent
ſ quia non ꝑficiunt amplius
vltra mercedē. qꝛ obliuioni tradi-
ta eſt memoꝛia eoꝝ. Amoꝛ quoqꝫ
† ſ cum ipis ſ alīs ꝑibunt
⁊ odium ⁊ inuidię† ſimul ꝑierunt.
nec hñt ꝑtē in hoc ſęculo. et i ope
† ſ cito. ſ q̄nquidē moꝛs ſic finit oīa † ſ nemo
qꝺ ſub ſole geriť† Uade ergo ⁊† co
riaris ſ coꝛdis ſ viuū.
mede in lęticia panē tuū. ⁊ bibe cū
ſ verbi dei ſ ſic.
gaudio vinum tuū quia deo placēt
ſ coꝛp⁹
opa tua. Omni tpe ſint veſtimēta
ſ caſtitate. puritate. † ſ miſericoꝛdia
ſ mente
tua candida. ⁊† oleuꝫ de capite tuo
ſ ſapiē
nō deficiat Perfruere vita cū vxo
tia quam tibi accepiſti
re quā diligis cūctis diebus vitę i
ſtabilitatis tuę. q̄ dati ſunt tibi ſub
ſ vel natiui. ſ Sapien
ſole omni tpe vanitatis tuę Hęc ē
tia vera
em̄ ꝑs in vita. ⁊ in laboꝛe tuo quo
ſ boni
laboras ſub ſole. Quodcunqꝫ poteſt
† ſ dum dies eſt. duꝫ tēpus habes
facere man⁹ tua inſtāter† opare. qꝛ
nec opus. nec ratō. nec ſciētia. nec
ſ Job
ſapiētia erūt apud inferos quo tu

Melior eſt ca-
nis. Canis viu⁹ pau
per iuſtus. leo moꝛtu⁹
potens iniqu⁹ q̄ nihil
ſecum affert de mūdo

Moꝛtui vero
Quidā aſſerūt etiam
poſt moꝛteꝫ creſcere et
decreſcere merita. ⁊ h
qꝺ ait. nec habēt ꝑteꝫ
in hoc ſęculo. ⁊ in ope
qꝺ ſub ſole geriť. ita ex
ponūt vt dicāt eos in
hoc ſęculo. et ſub ſole
quē cernimus nullam
habere cōionem. hic
vero ſub alio ſęculo. ⁊
ſub ſole iuſticię. et nō
excludi opinatōꝫ quę
cōtēdit poſtq̄ꝫ de hoc
ſęculo migrauerimus
⁊ offēdere poſſe creatu
ras ratōales ⁊ ꝓmereri

Erūt. i. valebūt ti
bi poſt moꝛtē. Unde
In inferno aūt qs cō-
fitebiť tibi. Et illud.
Ueniet nox q̄n nemo
poteſt opari

ĦŌ fugit velut vmbra et nunqꝫ in eodem ſta
tu per.
properas. Uerti me ad aliud. vi-
† ſ Quos non aggrauat carnis infirmitas ſcꝫ
ſanctoꝛum ſ ſed dei. vnde non eſt volentis ne.
cur. ſed d. m.
diqꝫ ſub ſole nec† velociū eē curſū
† ſ eſſe ſ vnde. eſtote foꝛtes in bello et p. cū a. ſ.
ſ ſpū ſ viuum
nec† foꝛtiū belluꝫ. nec ſapiētū panē
ſ eternas vl' ſapię † ſ ſꝫ dei. vn
nec doctoꝝ diuitias. nec† artificū
de. gratia dei ſum id quod ſum.
grām ſed tpus caſumqꝫ in omīb⁹
ſ Neſcitis diem neqꝫ hoꝛā.
Neſcit homo finē ſuū. ſed ſicut pi-
ſ ſubito
ſces capiuntur hamo. ⁊ ſicut aues
cōpꝛehēdunť laqueo: ſic capiūtur
ſ iudicij. moꝛtis. c⁹ libet aduerſi
homines tpe malo. cuꝫ eis extiplo
tatis. † ſ alijs dicentib⁹ quid amplius ſapiens
ſu ꝑuenerit. † Hanc quoqꝫ ſub ſole
ſtulto.
vidi ſapiam. ⁊ probaui maximam.
ſ ad literam. vel eccleſia humilis. † ſ ad cōpa
tionem maloꝛum. ſ Multi vocati: pauci vero
electi. † ſ foꝛtes.
Ciuitas parua ⁊† pauci in ea† viri.
† ſ id eſt. dyabolus. Unde. Cum foꝛtis arma
tus cuſtodit atri. ſu. in pace ſunt om. que poſſi.
ſ Qui ſe magnum iactat dicens. Hec omia ti
bi d. ſi. ca. ad oꝛa. me.
Uenit ꝯtra eā† rex magnus: ⁊ val-
† ſ omnimodas inſtitutiones. perſecutiones.
lauit eam. extruxit† munitōes ꝑ gi
rum ⁊ ꝑfecta eſt obſidio. Inuētus
† ſ a dyabolo. moꝛte ſua
qꝫ in ea vir pauꝑ ⁊ ſapiēs. † libera-
ſ pauci
uit vrbem ꝑ ſapiam ſuā. ⁊ nullus
ſ obediendo.
deinceps recoꝛdat⁹ eſt hoīs illius
ſ tñ † ſ alijs inebriatis ꝑn̄ti leticia.
pauꝑis. et† dicebā ego melioꝛē eſſe
ſ chriſti ſ dyaboli. † ſ ammiratiue
ſapientiā foꝛtitudine. † Quō ergo
ſ ab igratis ſ mādata
ſapia pauꝑis ꝯtempta eſt. ⁊ verba
ſ exponit.
eius nō ſunt audita? Uerba ſapiē-
† ſ quiete ſ ſuoꝛum auditoꝛum.
tium audiuntur in† ſilentō pluſq̄ꝫ
ſ clamoſa oꝛatio. ſ i bello
clamoꝛ pꝛincipis iter ſtultos Me
ſ ſapientiam pꝛefert foꝛtitudini.
lioꝛ eſt ſapientia q̄ꝫ arma bellica. ⁊
ſ in caritate que eſt radix omnium bonoꝛum.
q̄ i vno peccauerit mlta bona ꝑdet

Ca. X.

ſ quia. ſ Sic mali inter bonos.
Unde corrūpunt moꝛes bonos
MUſce moꝛiētes
ſ odoꝛē
ꝑdunt ſuauitatē vnguēti.
ſ ſimplex ſ humilis.
Pꝛecioſioꝛ eſt ſapientia. paruaqꝫ
ſ omia tps habēt † qꝛ ſ intentio. cogita
tio
gloꝛia. ad tps ſtulticia† Coꝛ ſapiētiſ
ſ id eſt vt ꝑueniat in† dexterā. ſtatuet aūt dñs
oues a dexteris hedos a ſiniſtris† ſ mundanis
Unde. in ſiniſtra illius diuitię et gloꝛia.
in dextera ei⁹. ⁊ coꝛ ſtulti i† ſiniſtra

Bellum victoꝛū
vl' etiā imitatores bel-
li ſcdm illud Sine me
nihil poteſtis facere

Diuitias. Bo-
noꝝ opm. Uñ. Redē
ptio animę viri ꝓpꝛię
diuitię

Sicut piſces
ca. Simile eſt reg. cę.
ſagenę ⁊c. Et illꝺ. Fa
ciā vos piſcatores ho
minū. Heretici quoqꝫ
habēt ſagenā ſuā miſ
ſam et laqueos quib⁹
capiant ſimplices.

Uir pauper ⁊c
chriſtus de quo. ego
ſum pauꝑ ⁊ dolens. ⁊
in quo omēs theſauri
ſapię ⁊ ſcię ſunt ab-
ſconditi

Per ſapien. ⁊c
Non ꝑ potentiā. vn-
de obſtetricante ma-
nu eductuſ eſt coluber
toꝛtuoſus

Uerba ſapi.
Qui fauoꝛē ⁊ plauſuꝫ
nō querūt. ſ ſalutē au
dientiū. nec clamāt vt
audianť. ſ cupiūt vt
exaudianť.

Inter ſtultos:
Stulti qui nō querūt
ꝑficere. ſed laudē ſibi
adquirere

Et qui i v. Qui
peccauerit i vno f. ē o.
reus. Uñ. Un⁹ ſtult⁹
ꝑlimos corrūpit. Uñ
Modicum fermentuꝫ
to. maſ. coꝛ.

Ca. X

In dextera Ne
ſciat ſiniſtra tua quid
fa. dex. tua. Et alibi.
Si quis ꝑcuſſerit te i
dex. ma. ꝓbe ei ⁊ al.

Locum .ſtationē
fidei retine· ne vincar[is]
⁊ ne perficias ſi iā ma/
le cogitaueris. Unde.
Et emūdabor a deli/
cto maximo·

Qui fodit lacū
aperuit·et effodit euʒ
et incidit in foueā quā
fecit

Si mordeat.
Quaſi.ſicut ſerpēs oc
culte mordens venenū
infundit·ſic et qui de/
trabit. Vel ſerpens.i.
dyabolus·mordet i ſi
lentio qñ qui dyabo/
lo ſuadente peccauit·
nō vult ꝯfiteri.

Stultus cōtra de
um. Añ. Si peccaue
rit vir in virū·poteſt ei
placari deus· Si aūt
peccauerit in deuʒ.q̇s
orabit p eo

ſ praua ſ de vicio
illius. Sed ⁊ in via ſtultus ambu
in viciuʒ. ſ peccator ſ ſibi ſi
lans cum ipe inſipiēs ſit. oīs ſtul
miles·† ſ Immūdꝰ ſpūs princeps hꝰ mundi·
et rector tenebrarū harū· ſ in filios diffidētie
tos eſtimat. Si ſpūs potestatē ha
ſ praua ſuggerendo
bētis aſcēderit ſup te·locū tuuʒ ne
ſ ei ſ penitentie
dimiſeris·q2 curatio ceſſare faciet
ſ actus impios.
peccata maxima. Eſt malū q̄d vidi
ſ iuſto iudicio dei.
ſub ſole q̄ſi p errorē egrediēs a fa/
ſ Dyaboli vel cuiꝰlibet qui malos exaltat·
bonos humiliat·† ſ fauore populi et potentuʒ
ſ ſeculi vel eccleſie. Vñ. Propter peccata po
puli facit deus regnare ypocritam·
cie principis· poſitū ſtultū in di/
ſ ſapientia·virtutibꝰ·bonis opibꝰ. dei doni
gnitate ſublimi· ⁊ diuites ſedere
ſ deiectos ſ idem ſ viciorū·† ſ i dignitate
deorſum. Vidi ſeruos in equis·⁊
ſ bonos ſ depreſſos ſ cum ſint
principes ambulātes quaſi ſeruoſ
liberi ſ deceptōʒ· ſ pri
ſup terrā. Qui fodit foueā icidet
mum ſeipm iaculo ꝑcutiet ꝓprio·† ſ inſtituta
eccleſie ſ hic et in futuro·
in eam ⁊ qui diſſipat ſepē morde
ſ dyabolus.† ſ Sicut heretici· ſ ab
edificio eccleſie ſ viuos ſcʒ ſanctos qui in ʒa
bit eum coluber. Qui trāſfert la
charia voluunt ſup terrā·† ſ pro ſ tranſlatis
pides affliget in eis· ⁊ qui ſcindit
ſ infructuoſa ſcʒ hereticos et quoſlibet malos
† ſ Compatiēs eis. Vñ. Quis infirmat et ego
non infir. ſ in diuina ſcriptura.
ligna vulnerabit ab eis. Si retu/
† ſ acumen ingenij ſ acutū
ſum fuerit ferrū·⁊ hoc non vt priꝰ
† ſ Pro ſupbia tua·vñ·dicētes ſe eſſe ſapien
tes.ſtulti facti ſunt·vel p negligentia
ſtudendo·diſcendo·penitendo
ſed hebetatū fuerit· multo labore
ſ quaſi non eſt deſperandum
ſ ſic ſ reſtaurabit.
exacuet·⁊ poſt induſtriā ſequetur
ſ prior ſ dyabolus.
ſapiētia. Si mordeat ſerpens in ſi/
ſ occulte ſ quia tandem nocet.
lentio·nihil eo minus habet q̄ oc/
† ſ Chriſti vel viri catholici·vnde·diffuſa ē g. i
labijs tuis
culte detrahit.† Verba oris ſapien
ſ mors et vita in manibꝰ lingue.
ſ dyaboli vel heretici. ſ in infernum
tis grā·⁊ labia inſipiētis ꝑcipita
ſ inſipiētis.
bunt eum· Initiū verborū eiꝰ ſtul/
ſ quia ꝑtinax in ſtulticia et impenitens
ticia·⁊ nouiſſimū oris illius error
ſ cōtra ſapiētes
peſſimus. Stultus verba mltipli/
ſ ſed tñ ſ carnalis
cat· Ignorat homo q̄d añ ſe fuerit
ſ hominum
⁊ q̄d poſt futurū eſt·quis poterit ei
† ſ Inquiſitio ſcripturarum· et ſtudium vane
doctrine· de qua dicta ſunt glorioſa· de te ciui
tas dei· ſ hereticorum vel philoſophorum
† ſ corpore et anima.
indicare? Labor ſtultorū affliget
ſ nec p ſe nec p alios ſcire volunt.† ſ ciuitatē
dei·de qua·g. d.ſunt de te ciuitas dei.
eos qui neſciūt in vrbem ꝑgere.
ſ terrene vel ad irām.† ſ dyabolus qui
ſemꝑ nouitate gaudet ſ ꝯ etas leuitati et ſtul
Ve tibi terra cuiꝰ rex eſt puer· et
ticie proxima† ſ iudices. ſ ante tps nō curan
tes publica negocia.
cuiꝰ principes mane comedunt
ſ econtra † ſ eccia ſ chriſtꝰ ſ de ſtirpe regū
Beata terra cuiꝰ rex nobilis eſt.
ſ prelati·† ſ in regno dei· ſ magis ne
⁊ cuiꝰ principes veſcunt i tpe ſuo
ceſſitate q̄ʒ voluptate ſ tantū comedūt vt vi
uant.non viuunt vt comedant† ſ mūdi
ad reficiendū ⁊ nō ad luxuriam.
ſ noſtris vel plātorū ſ ad terram ſ edificiū
virtutum cuiuſlibet vel eccleſie
In pigricijs humiliabit ꝯtigna/
ſ opm † ſ vnde vene
runt flumina·et flauerunt venti
tio·⁊ in infirmitate manuū pſtilla
ſ ſtatus mentis vel eccleſie ſ q2 plati vel q̄
libet delicijs et riſui dediti ſ verbi dei.
bit domus. In riſu faciunt panē
ſ .i.vt blandientes·nō corripiētes
populo placeāt.et delicijs affluant.et agnū de
grege.et vitulum de armento comedant† ſ ſic.
et vinū·vt epulent bibētes.† Et pe
ſ mortificant animas.que non moriun
tur.et viuificant corpora.que non viuunt·
cunię obediūt omia. In cogitatōe
ſ chriſto qui regit omnia iuſte. ſ con
tua regi ne detrahas·⁊ i ſecreto cu
ſcientie· † ſ ſancto celeſtibꝰ domis ditato
biculi tui ne maledixeris diuiti·q2
ſ angeli ſ ad dñm ſ ẏbolice·ſicut et illud.ſi
ſerui taceant iumenta loquentur·
⁊ aues celi portabunt vocē tuam
ſ idem ſ a deo ſ admiſtratorij ſpūs ſ deo.
⁊ qui habet pennas annunciabit
ſ tuam
ſententiam.

Ca. XI.

Quaſi mitte vl'abſconde elemoſinā
in ſi.pau.quia in die iudicij cuʒ mul
to fenore reddetur tibi ſicut ſemen i
irrigua terra ſ verbi·

Mitte panem tu/
um ſup tranſeuntes aquas· quia
† ſ in iudicio retributioneʒ
poſt multa tempa inuenies illum
ſ deo credēdo,primos docēdo ſ nouū ꝑpter
Da ꝑtes ſeptem·nec nō ⁊ octo.q2
dominicam diem. ſ tibi
ignoras quid futurū ſit mali ſuper
ſ Quaſi panē tuum ſup trāſeuntes mit
te. q2 ſi.r. ſ ꝑdicatores vel ꝑcepta. vnde.con
creſcat vt plu.d.m.
terram. Si replete fuerint nubes.
ſ ꝑdicatōis ſ mortales† ſ enim ſ i fine.
ymbrem ſup terram effundēt.† Si
ſ bōt ſ i calore caritatis ſpūs ſci
ceciderit lignū ad auſtrum aut ad
ſ in frigore infidelitat ſ morien
aquilonem.in quocūq; loco ceci/
do ſ metuit.
† ſ ꝑſecutioneʒ aduerſoruʒ
derit ibi erit. Qui obſeruat ventū
ſ facto vel verbo. ſ blādientium adu
lationeſ
nō ſeminat.⁊ qui ꝯſiderat nubes
ſ vitā eternā.
nunq; metet. Quō ignoras q̄ ſit
ſ tui quō in te ingreſſus ē
via ſpūs.⁊ qua rōne cōpingantur
ſ etiā tua† ſ nemine ſciente ſ matris.
oſſa in ventre pregnātis.ſic neſciſ
ſ occulta·
opa dei qui fabricator eſt omniuʒ
ſ opa bona et verba
Mane ſemina ſemen tuū.⁊ veſpe

In riſu faci.⁊c.
Predicant magis vt
alliciant·q̄ʒ vt pficiāt

Pecunie ob.
Vñ. Dextera eorū re
pleta eſt muneribus.⁊
ſacerdotes in mercede
docebant

In cogitatōe t.
Simpliciter monet ne
vel ira vl'leuitate· ma
ioribus maledicamus
quia ſepe eis etiā cum
nō timebamus q̄ dixi
mus nunciant·etiaʒ ſi
in cubili

Ca. XI.
Trāſeūtes. Ap
tos fructificatōi· Vñ
yſaias. Beatꝰ q̄ ſemi
nat ſuper aquas· vbi
bos ⁊ aſinus calcant·

Da partes ſe/
ptem· Vetꝰ teſta:ē
ſeptima dies· ſcʒ ſab
batū precipue hono/
ratur·nec non et octo
q̄d eſt nouuʒ·ſine alte
ro eīm nō valet alterū

Si ceciderit.
Quaſi diceret·locum
quē hic tibi ꝑparaue
ris·in futuro habebiſ

Qui obſeruat
Ac ſi dicat·omi peten
ti tribue· vl' corpale ſo
latium· vel dei verbū
ne forte ꝑtereas euʒ q̄
dignus eſt accipe·⁊ oī
tpe. Qui eīm obſeruat
⁊c· In media tēpeſta
te ſeminandū eſt·quia
neſcimus quę ſit volū
tas ſpūſ.⁊ hoc ē Quo
mō ⁊c·

Mane·omi tpe·
ſcʒ a mane in veſperū
et econuerſo·vel in pu
ericia et in ſenectute·
Qui eīm ꝑſeuerat ſal/
uabitur.

Letare ꝛc. Hic vſqꝫ ad finem libri hebrei ad ſe referūt· in q̇bus dicunt ſibi precipi vt fruant̃ diuitijs anteq̃ꝫ captiuitas ſuperueniat eis. vel miſeria ſenectutis ita tñ vt cor habeāt in lege dei · et ambulent in mādatis dei· nō in carnis deſiderijs · et ꝓ omnibꝰ q̄ fecerint· ſe iudicandoſ ſciant. Nos vero hoc ſuperioribus iungimus quibus ait· Mane ſe. ſemen tuū ꝛc

Ca. XII.

Hinc vſqꝫ ad finē capituli· legit̃ tribꝰ mōis ſcꝫ de iudicio· ſenectute· captiuitate· ꝛ hīnt quedā gloſe· q̄ñqꝫ duabus ſententijs· q̄ñqꝫ vero inueniunt̃ ſcđm omnes ſentētias.

ſ opus:
ne ceſſet manꝰ tua. quia neſcis q̄d
ſ placeat deo remuneratori ſ oriat̃
magis oriat̃ hoc aut illud. et ſi vtꝛꝫ
† ſ Hic tandem. Aliter enim horrendum eſt incidere in manꝰ dei viuentꝭ.
q̄ꝫ ſimul melius erit† Dulce lumen
† ſ corporis et mentis· ⁝ ſ in iudicō ſ iuſti
ꝛ delectabile eſt † oculis ⁝ videre ſo
cie ſ et.
lem · Si annis multis vixerit ho-
† ſ in ꝓſperitate vel bonis opibus
mo· ꝛ in his omnibus † letus fuerit
ſ ſemꝑ· † ſ diem mortis. Unde in
meminiſſe debet † tenebroſi tempiſ
omnibus diebus memorare nouiſſima tua · et
ꝛ dierum multoꝝ · qui cum vene-
inceter· non p.
rint vanitatis arguunt̃ preterita.
ſ yronice ſ i dño. Unde. Gaudete ſemꝑ i dño non in mundo. ⁝ ſ anteq̄ꝫ ſenectus veniat· vel captiuitas babiloni. vel romana.
Letare ergo iuuenis in ⁝ adoleſcen
† ſ Quod tibi placet
tia tua· ꝛ in † bono ſit cor tuū in die
bus iuuentutis tue · ꝛ ambula in
ſ voluptatis ſ ſapie
vijs cordis tui· ꝛ in intuitu oculo
ſ tamen ⁝ ſ ſemꝑ meditare
rum tuoꝝ· ꝛ ⁝ ſcito q̄ꝫ pro omnibuſ
ſ que facis. ⁝ ſ vbi manifeſta erunt abſcondita cordis noſtri ·
his adducet te deꝰ in ⁝ iudicium

Ca. XII.

ſ Omnes prauos motus a pte ⁝ totū.
Aufer irā a cor
ſ vicia iuuentutis
ſ oēs malas voluntates
de tuo· ꝛ amoue maliciam a carne
† ſ carnis comes adoleſcentie.
tua· Adoleſcētia eñi ꝛ † voluptas.
ſ tranſitoria ſ et † ſ qui te fecit· qui te iudicabit.
vana ſunt Memēto † creatoris tui
etiā
in diebus iuuētutis tue · anteq̄ꝫ ve-
ſ ſenectutis· mortis. iudicij
niat tempus afflictionis tue· ꝛ ap
captiuitatis
propinquent anni de quibꝰ dicas
† ſ id eſt· anteq̄ꝫ auferantur iudices tui. et viri ſancti ⁝ ſ veniente iudice.
non mihi placēt † Anteq̄ꝫ ⁝ tenebre-
⁝ ſ ſenſus corporis qui in ſenectute debilitat̃ ·
ſcant ſol ꝛ ⁝ lumen ꝛ ſtelle ꝛ luna ·
† ſ ꝓphete ſ completis que prenunciant
⁝ ſ ad cōpletiōꝫ verborū ſuorū.
ꝛ reuertant̃ † nubes ⁝ poſt pluuiam
ſ recedētes ⁝ ſ angeli cuſtodes domus.
ſ coſte que muniunt mollia corporis.
Qñ ꝯmouebunt̃ ⁝ cuſtodes domꝰ
ſ turbabunt̃ ſ in exercitu tuo· † ſ crura totum corpꝰ ſuſtinentia· ⁝ ſ debiles non valentes mo
ꝛ nutabunt † viri fortiſſimi· ꝛ ⁝ oci-
lere cibū· ſ dētes ſ verba magiſtrorum.
oſe erunt molētes in minuto nu-
† ſ caligabunt· ⁝ ſ oculi· ſ prophete qui de celo ſolebant viſionis ſue lumen accipere.
mero et † tenebreſcēt ⁝ vidētes ꝑ fo-
⁝ ſenes qui ñ poſſunt ambulare in domo ſedēt
ramina· ꝛ ⁝ claudēt hoſtia in platea

ſ adueniente captiuitate hieruſalem humiliabitur † ſ chaldei
in humilitate vocis molētes · ꝛ † cō
† ſ quaſi hieremie voce inuitati. ⁝ ſ galli. ſ nimia ſenectute nihil valentes diſcernere. ⁝ ſ au
ſurgent † ad vocez ⁝ volucris · ꝛ ⁝ ob
res que delectantur carmine. vel chori pſallentium in choro
ſurdeſcent omnes filie carminis :
ſ dei potentiā ſ laſſis poplicibus· † ſ ingredi· ⁝ ſ ne cadant ſ ipſi hoſtes morte ſennacherib
Excelſa quoqꝫ † timebunt· ꝛ ⁝ formi
⁝ ſ plana † ſ caneſcet caput ſ methaphora·
⁝ ſ virga quam hieremias vidit.
dabunt in ⁝ via· † florebit ⁝ amigda-
ſ intumeſcent tibie. † ſ nabuchodonoſor cū exercitu ſuo. ⁝ ſ Refrigeſcet libido organis membrorum deficientibus
lus · impinguabit̃ † locuſta· ꝛ ⁝ diſſi
† ſ amicicia dei cum iſrael ⁝ ſ ſic diſſolutꝰ ſ dei auxilio deſtitutus·
pabitur caparis Quoniā † ibit ⁝ hō
ſ in terram ⁝ ſ obſidione vallati.
in domū eternitatis ſue ꝛ ⁝ circui-
ſ in funere vel in furore.
bunt in platea plangētes . Anteq̄ꝫ
ſ gloria iſrael.
ſ continuatō vite: ⁝ vnde venit·
rumpat̃ funis argenteus· ꝛ ⁝ recur
ſ vel catena ⁝ ſ methaphorice·
ſ aīa ꝓcioſa ps hoīs. ſ homo·
rat vita aurea. ꝛ conteratur ⁝ ydria
ſ id eſt· donec vobis ſanctaſanctorū precepta legis et gratia ſpūſſancti auferantur·
† ſ qua extrahitur aqua
ſuꝑ fontē · ꝛ ꝯfringat̃ † rota ſuper ci
ſ corpꝰ· † ſ vñ egreſ
ſternam· ꝛ reuertatur puluis i † ter
ſus in lumbis abrae ⁝ ſ anima· ſ grā ꝓphetie qua quondam fruebaris
ram ſuam vnde erat ⁝ et ſpūs rede-
ſ deum ſ nō eſt enim de traduce ·
at ad eum qui dedit illum· Uani-
tas vanitatum dixit eccleſiaſtes et
ſ Commēdat ea que dixit et allegorice dicta inuit ·
omnia vanitas. Cumqꝫ eſſet ſapiē-
tiſſimus eccleſiaſtes· docuit popu
ſ qua
lum ꝛ enarrauit que fecerat· ꝛ iue-
ſi miſtica
ſtigans ꝯpoſuit ꝑabolas multas ·
ſ auditori
que ſunt verba vtilia · ꝛ cōſcripſit
ſ ideo retinendos
ſermones rectiſſimos · ac veritate
ſ Nō mea tātum· † ſ Acriter pungentes pigros· et excitātes ſomnolētos non palpātes·
plenos. Uerba ſapientiū ſicut † ſti-
ſ mētis
muli· ꝛ quaſi claui in altum defixi
ſ multorum ſ nō temere
que ꝑ magiſtrorum conſiliūꝫ data
† ſ ideo digniora ſ magiſter veſter vnꝰ eſt chriſtus ⁝ ſ ergo ſ verbis
ſunt † a paſtore vno. ⁝ His ampliꝰ
ſ quia.
⁝ ſ Si his cōtentus nō fueris et vltra queſieris
fili mi ne requiras ⁝ Faciendi ples
ſ tibi † ſ infinita curioſitas
libros nullus eſt finis . † frequenſ
ſ nō tantum ſpiritus·
q̄ꝫ meditatio. carnis eſt afflictio.

Et conſurgēt. Quia nō poſſunt dormire· refrigeſcēte ſanguine ꝛ ſiccato humore quibꝰ alitur ſopor

Diſſipabit̃ ca. Caparis renibus valet· et quia circa parteſ illas libido regnat · ꝑ caparim ſignificat̃ · q̄ petre heret ſicut iſrael deo

Caparis mane aperit flores ad ſolis ortū veſꝑe aūt recondit eoſ cum ſolis occaſu. Sic eos qui in ꝓſperitate gratulant̃· in aduerſitate vero deſiſtunt a bono

Anteq̄ꝫ r. ꝛc Redit ad ſuꝑiora vbi ait Memēto creatoriſ tui ꝛc· ꝛ ſimile fine ſententiam concludit·

Et reuertat̃ ꝛc. Antequā reuertaris i babiloniam vnde es egreſſus i lūbis abrae ꝛ incipias in meſopotamia ꝯteri vnde profectus es

Uanitas va. ꝛc Poſt deſcriptionem humane fragilitatis · ꝛ mortis · pulcre quod poſuerat ꝯcludit Uanitas vani. ꝛc Quaſi. Noli luxuriari · noli delicias q̄rere. cū ſciaſ te celeri fine tranſire ꝛ ad iudiciū feſtinare.

Anteq̄ꝫ tene. ſ. Sol conuertet̃ in tenebras· ꝛ luna in ſanguinem· anteq̄ꝫ veniat dies dñi magnus.

Luna nō dabit lumen ſuū· ꝛ ſtelle cadēt de celo· ꝛ virtutes celoꝝ mouebūt· q̄ ſūt cuſtodes domus, i. huiꝰ mundi· ꝛ viri fortes errore decepti nutabūt vel in morte cꝰ q̄ꝫ ſol et luna ꝛ ſtelle ꝛ nubes ꝛ pluuie ceſſant ei

Et claudent h. Ne videāt luſus iuuenū· oīa eñi talia ſunt eis importabilia.

Uerba ſapien. ꝛc. Ne videat̃ temere poſt legem ꝑ moyſen ipſo deo ꝓmonēte datam· noua p̄cepta cudere. dicit hec verba ſapientium eſſe.

¶ Finem loquẽdi ⁊c. Quia diuerſoꝝ diuerſas ſententias tãq̃ cõcionator induxerat· hoc fine omnes conciliat ſcꝫ deum time· hoc ſolum aiunt hebꝛei in autoꝛitate habitum· quia hic intentionem ſuã oſtendit· cum videatur in multis ad voluptates hoꝛtari·

¶ Stabat amos ſupra muꝝ litum· Et dixit dominus ad eũ. Quid tu vides amos? trullam cementarij ego video linientẽ muꝝ. In trulla tria conſiderant᷑ Acumen· lignum· ⁊ planicies. Acumine dura eijciunt᷑· ligno eminẽtia intus reſtringũtur· planitie omĩa adeq̃ntur et poliunt᷑ Muruſ ex politis ⁊ impolitis lapidibus et cemento conſtat. Murus iſte mundi vniuerſitas eſt cuius diſpoſitio et diuerſitas ex rerum varietate conſtat· ſicut in muro quedam latent quedam ꝓminent· omnia tamẽ equant᷑· ita ĩ mundo quedam que latent ad oꝛtũ ꝓdeunt ⁊ que ſunt ad occaſuꝫ tendunt ⁊ occidũt· omnia tñ vno fine claudũntur et equant᷑. Sup hunc murum. i. ſup hanc varietatẽ ⁊ diuerſitateꝫ ſtabat amos· ſemꝑ ſe ad anterioꝛa mente extendẽs. Salomon vero ſubter vel iuxta hunc muꝝ ſtabat ⁊ nõ deſuꝑ· tandẽ conſiderãs ſubtili inquiſitõne varietatem ⁊ reꝝ mutabilitatẽ· intellexit omĩa eſſe vana ⁊ caduca Moritur eñ doctus cum indocto: pauꝑ cum diuite· ⁊ hꝰmodi ſimilia. Et ſicut in principio dictũ eſt· tria ededit volumĩa· ꝓuerbia. eccleſiaſten. cantica cãticoꝛum· In quibus tria hominũ genera exprimit· incipiẽtes· ꝓficientes· ⁊ ꝑfectos. Inde trinomius dictus eſt. ydida. i. dilectus· eccleſiaſtes. i. cõcionatoꝛ· ſalomon. i. pacificus. In titulo ꝑabolaꝝ vocat ſe filium regis iſrael· ibi eñ loquit᷑ maioꝛibus ⁊ minoꝛibus· incipientibus et rudibus· ⁊ ad plures. In eccleſiaſte vero filium regis hieruſalẽ· iam hic ad ꝓuectos loq̃tur. et ad paucos· In cantico tñ ſalomon ſe vocat· ibi ꝑfectis et equalibus moꝛe boni oꝛatoꝛis· in hoc libro loquit᷑ ad populũ iam penitentẽ

¶ Legitur eñ ſalomon deum offendiſſe ſupꝛa omnes coetaneos ſui tpis et in tm̃ vt ydolatra ſit factus amoꝛe mulierum· et templa tribus ydol᷑ circa hieruſalem conſtruxiſſe. Unde ⁊ thurificaſſe dicit᷑. Hebꝛei tradũt illum penituiſſe· et in illa penitentia hunc librum ꝯpoſuiſſe· in quo oſtendit omnia vana ⁊ caduca eſſe. et ita reuocat eos ab erroꝛe vicioꝛum et peccatoꝛuꝫ ad penitentiam ſui exemplo. Materia eius eſt trulla cementarij. i. mundi mutabilitas vt dictum eſt. Intentõ eſt nos reuocare ab appetitu reruꝫ mũdanarum. et contemptu eaꝝ. vt cum amos non ſubter vel iuxta ſed ſupra murum ſtemus. Modus talis moꝛe ꝓphetico ꝑmittit ꝓhemiuꝫ. in quo oñdit quis ſit et qui loquitur. et ad quos loquat᷑. Notandum etiã ꝙ nõ omnes ſententie que hic ponunt᷑ ſunt ſalomonis· ſed diuerſoꝛum· Non enim tam ſapienti hoc conueniret. ſ. bonum eſt vt quis bibat ⁊ comedat. Et illud. Unus interitus hominũ ⁊ iumentoꝛum· Et illud Quid amplius habet ſapiens ſtulto? ⁊c. Poſitis itaq̃ diuerſoꝝ ſententijs· moꝛe boni concionatoꝛis. qui vt omnes audiant ipſum. manu ſilentium indicit. ſuam ſententiam ꝓmulgat quã omnes acclamant firmiter tenere. Ita finem loquendi omnes pariter audiamus· Deũ time· et mãdata eius obſerua. Hoc ẽ ⁊c

vnanimes ſ nullus excuſet ſe
Finem loquẽdi· pariter omnes au
ſ hunc. ſ. ſ filialit᷑ ſ ſic·
diamus· Deũ time ⁊ mãdata eius
ſ inuiolata ſ ad ſ fact⁹ a deo ſ time· q2
obſerua· Hoc eſt omis homo Cũ
cũcta q̃ fiũt mala. ſ. et bona. ſ diſtrictũ.
cta que fiunt adducet in iudicium
ſ et iudicabit ſ etiam õcioſo verbo ignoꝛanter prolato
pꝛo omni erꝛato· ſiue bonum ſiue
malum ſit

Explicit liber eccleſiaſtes

Salomon filius dauid regis iſrael iuxta numeꝝ vocabuloꝝ ſuoꝝ tria volumina edidit. quoꝝ pꝛimus eſt maſſoth· quẽ greci ꝑabolas. latini ꝓuerbia nominant. eo ꝙ in ip̃o ſub compatiua ſimilitudine. figuras verboꝛum ⁊ imagines veritatis oſtendit. ipſam antẽ veritatem ad intelligendum ingenio legentiũ reſeruauit· Secundũ librum coeleth vocauit· qui grece eccleſiaſtes vocat᷑. latine concionatoꝛ. eo ꝙ conciones non ſolũ ſp̃ualiter ad vnum ſicut in pꝛouerbijs ſed ad vniuerſos generaliter dirigant᷑. docens omnia que in mundo cernimus vana eſſe· et breuia. ⁊ ob hoc minime appetenda. Tercium librũ ſiraſirim ꝓnotauit· qui ĩ latinam linguam vertit᷑ in cantica canticoꝝ. Ubi ꝑ epitalamicũ carmen coniunctionem chꝛiſti. et eccleſie miſtice canit. Dicit᷑ aũt canticam canticoꝝ eo ꝙ omnibus canticis ꝑferat᷑. Sicut in lege quedam dicunt᷑ ſancta. quibus maioꝛa ſunt ſanctaſanctoꝝ. In his quidẽ trib᷒ libris triũ geneꝝ diſciplĩas compoſuit. quib᷒ ad reꝝ ſcientiã ꝑuenit᷑· In pꝛimis nanq̃ ethicam· i. moꝛalem. poſt hoc phiſicam q̃ qualitatẽ nature ꝯpꝛehendit. ad vltimũ theoꝛicam. i. ꝯtemplatiuã. In ꝓuerbijs eñ moꝛalia docens ꝑ ꝯmunẽ quendã loquendi vſum altioꝛẽ intelligentiã edidit. ꝯſeruationẽq̃ mandatoꝝ· et doctrine celeſtis inſtitutionẽ ſuccinctis verbis breuib᷒ ſentẽtijs coaptat. Sũt aũt ꝓuerbia ſub verbis alijs res alias explicantia. q̃ aliter q̃ꝫ dicunt᷑ intelligunt᷑· plus in virtute ſentẽtiaꝝ q̃ꝫ in ſono verboꝝ habẽt que greci partima vocant. Eccleſiaſtes reꝝ naturas diſcutiens cuncta in mundo vana. et caduca eſſe deꝓhendit· reꝝq̃ omniũ fragilitate conſpecta renunciari mũdo ammonuit. In canticis canticoꝝ ſuꝑgreſſus viſibilia atq̃ ꝯtemplans ea que ſunt celeſtia vel diuina. ſub ſpecie ſponſi ſp̃ſeq̃. chꝛiſti eccl̃eq̃ vnitatem declarat. atq̃ animã ad amoꝛẽ celeſtium excitans ꝑueniendũ ad cõſoꝛtium dei pꝛouocat· Illud vero nõ eſt putandũ qđ ab auditoꝛibus noſtris traditur apud hebꝛeos hanc fuiſſe conſeruationẽ. ne cuiq̃ hũc libꝛuꝫ legere ꝑmitterent. niſi viro iam ꝑfecte ſcientie et roboꝛate fidei impitia nõ tam erudiret ꝯgnitio lubꝛicas mentes q̃ꝫ textus ad concupiſcentias coꝛpoꝛales conuerteret

¶ Salomon. i. pacificus. quia in regno eius pax ꝑ quã futura pax eccl̃ie figurabat᷑. Ydida. i. dilectus ⁊ ſignificat illum de quo dicit᷑. ſpecioſus foꝛma ꝓ fi. ho. ꝓpterea b. t. d. ĩ e. Eccleſiaſtes. i. concionatoꝛ· et ſignificat illum qui rationabiliter erat allocuturus. et congregaturus eccleſiam. Iuxta numerum vocabuloꝛum tres fecit libꝛos· ꝓuerbia. i. in quo libꝛo docet puulos non tam etate q̃ꝫ ſcientia. de equanimi conuerſatione in mundo. ſcꝫ q̃liter licite poſſint vti tempalibus Eccleſiaſten in quo inſtruit homines ꝓuectioꝛis etatis ad contemptum caducoꝝ. Cantica canticoꝝ. ſcꝫ hoc opus in quo virum ꝯſummatum docet. de ſolo amoꝛe dei vt requieſcat inter bꝛachia ſponſi· Unde et canticum canticoꝝ dicit᷑ ſua dignitate omnia alia excellẽs cantica· per illa quippe vitant᷑ vicia· cauetur hoſtis· per iſta locupletamur virtutib⁹· domino coniungimur Simili oꝛdine etiã philoſophi inſtitutiones ſuas ponunt· pꝛimum ethicam docent· poſtea phiſicam. et quem in his profeciſſe vident ad theoꝛicam vſq̃ ꝑducunt

¶ Materia. ſponſus ⁊ ſponſa. id eſt· caput et eccleſia. ⁊ modus quali deſiderio membꝛa capiti cohereãt· ⁊ ei placere contendãt· ⁊ que dona ab illo vel in p̃nti accipiant vel in futuro expectent. ⁊ quali affectione ſponſus eccleſiam diligat eam laudans et ammonens et confoꝛtans. Finis eſt dilectio dei

¶ Quattuoꝛ mihi in hoc ope inueniſſe videoꝛ. ꝑſonas. ſponſum· ⁊ ſodales ipſius. ſponſam ⁊ adoleſcentulas cum ea· Alia a ſponſo· alia dicunt᷑ a ſponſa. nonnulla a iuuenculis. quedam a ſodalibus ſponſi. Congruum quippe eſt vt in nuptijs ſit adoleſcentulaꝝ multitudo cum ſponſa· iuuenuꝫ turba cum ſponſo Sponſum: chꝛiſtum intellige· ſponſam: eccleſiã ſine macula et ruga. Angelos vero ⁊ eos qui ꝑuenerunt in viruꝫ ꝑfectum intellige amicos ſponſi. Adoleſcentule ſunt ſponſaꝝ incipientium turbe· iuxta modum quendam ſalutẽ adepte. Ex hoc aũt libꝛo gentiles ſibi epithalamiũ vendicarunt. et iſtius generis carmen aſſumptũ eſt

¶ Si vis aſcendere ad canticũ canticoꝝ neceſſe eſt de egipto egredi· vt p⁹ tranſitum maris rubꝛi ſubmerſis inimicis pꝛimũ poſſis canere canticũ. Sꝫ quia adhuc longe es a cantico canticoꝝ: ꝑambula terrã deſerti ſpiritualit᷑ et conſequenter ioꝛdanis ad ripam conſtitutus. ſcd̃m canticum canas. Audite celi que loquoꝛ ⁊c. Et cum vniuerſa tranſieris ad altioꝛa conſcende. vt poſſis anima decoꝛa cum ſponſo. et hoc canere canticũ canticoꝝ

¶ Notandum ꝙ ſponſa ſemꝑ in domo. vel in lectulo. vel in aliquo interioꝛi loco cum ſponſo manere ꝯcupiſcit· qđ mulieribus ꝯgruit. Ipſe: qđ maſculoꝛum eſt. ad foꝛinſeca vineaꝝ vel ad huiuſmodi opa amicam euocat· quia nimiꝝ eccleſia ſi poſſet fieri in tranquillitate pacis dño ſobolẽ educare deſiderat. At ip̃e in p̃nti eã crebꝛis tribulatõib᷒ exercet· quo mundioꝛ ad eterna ꝑueniat. ne ſi ꝓſpera ꝯtingãt incolatu p̃ntis ſeculi vel exilij delectata· minus ad celeſtẽ ſuſpiret patriã

¶ Synagoga: congregatõ. qđ ⁊ lapidum. eccl̃ia ꝯuocatio· qđ ratõnabiliũ Utraq̃ aũt hec poꝛtio iuſtoꝝ in eadẽ fide chꝛiſti ⁊ dilectõe diuerſis tẽpoꝛibus. illa expectãdo vẽtuꝝ iſta ſuſcipiendo preſentem. conſoꝛs effecta eſt.

¶ Omnes anime motiones vniuerſitatiſ conditoꝛ deus creauit ad bonũ ſed vſu noſtro ſepe fit. vt res que ꝑ naturã bone ſunt· dum male his abutimur nos ad peccatum deducant. Unus ex anime motibus amoꝛ eſt. quo bene vtimur ſi ſapientiam amemus· et veritatem· Male aũt· ſi carnẽ aut ſanguinem. Tu igitur vt ſpiritualis audi ſpiritualiter amatoꝛia verba cantici cantari. et diſce motum anime tue· ⁊ naturalis amoris incendiũ ad melioꝛa transferre